

STADSBYGGNADSKONTORET

PLANAVDELNINGEN

Inge Almqvist
TFN 08-508 273 82

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

DNR 2010-14527-54

SID 1 (39)
2013-11-19

Samrådsredogörelse Detaljplan för Väbeln 3 i stadsdelen Ladugårdsgärdet Dp 2010-14527-54

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	1
STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE	2
BAKGRUND	2
Förslagets syfte och huvuddrag	2
Hur samrådet bedrivits	2
ÄMNESVISA SYNPUNKTER OCH STADSBYGGNADSKONTORETS	
STÄLLNINGSTAGANDEN	3
INKOMNA SYNPUNKTER	9
Statliga och regionala myndigheter och förbund	9
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	11
Övriga remissinstanser	13
Sakägare enligt fastighetsförteckning och boende i dessa fastigheter	14
Övriga, ej sakägare	35

SAMMANFATTNING

Planen syftar till att möjliggöra att bygga flera studentbostäder på fastigheten Väbeln 3. Planförslaget sändes ut på samråd 8 april till 20 maj 2011. Under samrådet har 101 yttranden inkommit, varav 15 från remissinstanser och 86 från sakägare, boende och intresseföreningar. En namnlista med 83 namn har skickats in av en bostadsrättsförening. Flertalet remissinstanser är negativa till planförslaget och framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller att planförslaget ej tar hänsyn till riksintresset Kungliga nationalstadsparken samt riksintresset Stockholms innerstad. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter är bestämt emot förslaget och önskar att planarbetet avbryts.

Ingen erinran mot planförslaget

Lantmäterimyndigheten, Statens fastighetsverk, Fortum Distribution, Fortum Värme, Stockholm Vatten, Stockholms studentkårers centralorganisation (SSCO), TeliaSonera och Trafikverket har ingen erinran mot planförslaget.

Bearbetning av planförslaget

Länsstyrelsen, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsmuseet, brandförsvaret, Föreningen Östermalm, Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, skönhetsrådet, stadsdelsnämnden och flera närboende önskar bearbetning av planförslaget.

Avstyrker planförslaget

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Brf Arméfördelningen 2, Brf Gärdesbacken, Brf Haubitsen, Brf Majtalaren 31, Brf Smeden och flera närboende. avstyrker planförslaget.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet föreslår kontoret att förslaget ändras så att påbyggnaden av de befintliga husen sänks till 2 till 3 våningar samt att husen förlängs med förskjutna nya byggnader ut mot Lidingövägen. Detta ger förutsättning för att bygga ca 400 nya studentlägenheter samtidigt som husen bättre inpassas till Gärdeshöjdens bebyggelse och större hänsyn tas till riksintresset innerstaden.

Samtidigt innebär det att riksintresset Nationalstadsparken med spridningsvägarna för bl a eklevande insekter påverkas genom ökad skugga på ekarna längs Lidingövägen. För att kompensera denna påverkan föreslås att spridningsvägarna stärks genom att befintligt länkhushus mellan de två västra skivhusen rivs och att ekar planteras i denna nya spridningsväg samt att död ekved placeras på lämpliga ställen i denna spridningsväg.

Planområdet föreslås begränsat till att enbart omfatta fastigheten Väbeln 3. Planförslaget föreslås förtydligat genom en stadsbildsanalys, en spridningsanalys av eklevande insekter, uppdaterade solstudier, en studie av cykelparkeringsmöjligheterna ska samt en tydlig redovisning av hur planförslaget klarar att uppnå vedertagna avstegsfall för buller.

Norra länken kommer att öppnas utan restriktioner för farligt gods i dec 2013 och ersätta Lidingövägen som primär transportled för farligt gods. Detta möjliggör att husen placeras närmare vägen.

Sammantaget bedömer kontoret att föreslagna förändringar av planförslaget, samt med kompletterande utredningar, kommer förslaget att upplevas som en väl utnyttjad utveckling av platsen och med en rimlig påverkan av stadsbilden samt med en väl avvägd hänsyn till de båda riksintressena.

BAKGRUND**Förslagets syfte och huvuddrag**

Planen syftar till att möjliggöra att bygga flera studentbostäder på fastigheten Väbeln 3.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 8 april och 20 maj 2011. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndehuset, i Fyrkanten, Fleminggatan 4 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/sbk. Planförslaget fanns även på Östermalms bibliotek, Valhallavägen 146. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i den 26 april 2011. Samrådsmöte hölls måndagen 2 maj 2011 där ca 50 personer närvarade.

Såväl samrådsmötet som skriftliga synpunkter visar på ett massivt motstånd mot påbyggnaden av studenthusen. Det är framförallt höjden på husen som för med sig skymd utsikt och skuggeffekter på omgivningen som boende i området vänder sig emot men också att höjden påverkar riksintresset Gärdeshöjden negativt och upplevelsen från Nationalstadsparken. Då förslaget till detaljplan för grannfastigheten Våbeln 2 var ute på remiss samtidigt har många skrivelser behandlat dessa två detaljplaner tillsammans. I Våbeln 2 planeras ett bostadshus i 9 våningar och ett kulturskydd av det gamla Tingshuset. Denna sammanfattning behandlar synpunkter gällande Våbeln 3.

INKOMNA SYNPUNKTER ÄMNESVIS MED STADSBYGGNADSKONTORETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Länstyrelsen: Av planhandlingarna bör framgå vilken lag som har tillämpats vid framtagandet av planen.

Boende, sakägare och intresseföreningar: Ett programsamråd borde ha föregått detaljplaneringen. En miljökonsekvensutredning ska göras enligt 5 kap PBL. Läget i Nationalstadsparken och närheten till riksintresset Gärdet kräver en noggrann analys av stadsbilden och kulturhistoriska konsekvenser. Hela det riksintressanta områdets tålighet mot ändringar bör klargöras ur kulturhistorisk synpunkt.

Kontoret kommer att redovisa vilken utgåva av plan- och bygglag som har tillämpats vid framtagandet av detaljplanen. Kontoret har med stöd av miljöförvaltningen och stadsmuseet gjort en behovsbedömning och kommit fram till att planens genomförande inte innebär betydande miljöpåverkan. Detta innebär att en formell MKB inte behöver tas fram.

Kungliga nationalstadsparken

Länstyrelsen skriver att de höga naturvärdena i nationalstadsparken är beroende av väl fungerande spridningssamband. Då den nya bebyggelsen placeras ovanpå befintliga höga hus, bedöms spridningssambanden inte påverkas nämnvärt. Påbyggnaden medför en ökad skuggverkan på intilliggande grönområden vilken får anses vara acceptabel.

Boende, sakägare och intresseföreningar skriver att Nationalstadsparkens naturvärden kommer att skadas, kulturarvet kommer att förstöras och djurlivet att riskeras. Det blir svårt för djuren att passera fritt mellan norra och södra delen av Nationalstadsparken. Att ekoanalys gjorts på ekätande djur – alltså enbart på insekter är helt otillräckligt, däggdjuren måste också omfattas av analysen. Under åren har orrar, grävlingar, rådjur, rävar och älgar passerat. Det behövs mer skydd av grönytan i Gärdets spridningsväg. Att återfå barrträd i området vore bra.

Skönhetsrådet skriver att då planområdet ligger i Nationalstadsparken väl synligt i landskapet på grund av topografin så innebär påbyggnaden ett intrång i

parklandskapet och naturmiljön och det historiska landskapets kulturvärden kommer att skadas. Åtgärden strider därmed mot miljöbalkens 4 kapitel.

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening anser att då området ligger i Nationalstadsparken och i dess smala getingmidja behöver all grönyta bevaras eller utvidgas.

Stadsmuseet skriver att påbyggnaderna kommer ha en påtaglig inverkan på Nationalstadsparken. Hur omfattande denna påverkan blir är inte tillräckligt redovisat i detaljplaneförslaget.

Naturmarken mellan Lidingövägen och studenthusen är idag delvis en brant sluttning som på Våbeln 3 till stora delar består av fyllnadsmassor där vegetationen växt sig stor. Förslaget föreslås ändrat så att påbyggnaden sänks till 2 till 3 våningar samtidigt som husen byggs till norrut med tre byggnadskroppar förskjutna mot väster. Ett antal medelstora almar kommer att behöver tas bort men samtliga ekar skyddas. Flera av almarna har konstaterad almsjuka och behöver av det skälet fällas. Detta förslag kommer att innebära en utökad skuggverkan på befintliga ekar. Som kompensation för detta intrång i nationalstadsparkens värden föreslås att befintlig lågbyggnad i den västra gården tas bort samt att nya ekar planteras och död ekved placeras i den då uppkomna nya spridningskorridor för eklevande insekter. Tillämpliga delar av trädfällningsförbudet som föreslås i Gärdesstaden förs in i denna detaljplan. Med dessa åtgärder bedömer kontoret att den sammantagna påverkan av naturvärden i nationalstadsparken inte påverkas. En spridningsanalys görs för att konfirmera att åtgärderna får önskad effekt.

Riksintresset Stockholms innerstad, Gärdesstaden

Länsstyrelsen: Planområdet ligger inom Kungliga nationalstadsparken och i anslutning till riksintresset Stockholms innerstad. Påbyggnaderna innebär en mycket påtaglig skalförskjutning i förhållande till den skala som idag karaktäriserar området. Huskropparnas parallella placering gör att påbyggnaderna kommer att uppfattas som en omfattande höjning av stadens siluett på en längre sträcka, vilket enligt stadens egna riktlinjer bör undvikas. Det framgår inte om planförslaget baserats på kvalificerade analyser av värden och kvaliteter hos det omgivande riksintressanta stadslandskapet. En sådan analys bör kunna göras inom ramen för ett bedömningsunderlag till planen. I sin nuvarande omfattning bedömer Länsstyrelsen inte att planen är förenlig med det riktintressanta landskapet som planområdet inryms inom.

Boende, sakägare och intresseföreningar: Studenthusen ligger alldeles intill bostadsområdet Gärdet, som förklarats vara av riksintresse, och en kraftig påbyggnad med 5 våningar på studenthusen skulle påtagligt skada riksintresset. De krav som ställs vid förändringar av bebyggelse inom riksintresset borde även gälla de närmast anslutande byggnaderna. Påbyggnaden skulle påverka upplevelsen såväl från nära håll som från mer avlägsna platser, såsom Storängsbotten. Skivhusen får en alldeles för dominerade ställning. Gärdeshöjden kommer inte att synas och siluetten försvinner. Sett från Norra Djurgårdsstaden kommer området se ut som ett miljonprogram. Ett förslag att bygga ett 9 våningshus precis bredvid studenthusen gör att detta block av fyra hus kommer bilda en tät och jättelik mur mellan Gärdeshöjden och norra djurgården. Kulturvärden urholkas.

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening Föreningen anser att riksintresset Gärdet med de funktionalistiska bostadshusen i parklandskapet på södra sidan av Jerum skulle få sin miljö förstörd om påbyggnaderna tillåts med 5 våningar på Jerums nuvarande 9-våningarshus.

Skönhetsrådet avstyrker förslaget då de anser att påbyggnaden får allvarliga konsekvenser i närmiljön och påbyggnaderna kommer att påverka miljö i Gärdesstaden menligt genom sin höjd och avvikande gestaltning. Placeringen av komplementbyggnader i gårdsrummen är helt främmande för områdets bebyggelsestruktur.

Stadsmuseet skriver att påbyggnaderna kommer ha en påtaglig inverkan på Stockholms siluett och Gärdesbebyggelsen. Hur omfattande denna påverkan blir är inte tillräckligt redovisat i detaljplaneförslaget.

Stadsbyggnadskontoret instämmer med Länsstyrelsen att en påbyggnad i fem våningar samt en teknikvåning medför en så pass omfattande skalförskjutning av bebyggelsen i förhållande till omgivande bebyggelse att planförslaget riskerar att inkräkta på det riksintressanta stadslandskapet. Förslaget föreslå bearbetat så att husen byggs till mot norr och påbyggnaden begränsas till 2 till 3 våningar. Härigenom kan antalet studentbostäder utökas samtidigt som rimlig hänsyn tas till riksintresset Gärdesstaden. En stadsbildsanalys görs för att redovisa förslagets påverkan på stadsbilden.

Förslaget till påbyggnad

Länsstyrelsen: Inför fortsatt planarbete med hög byggnadshöjd behöver samråd ske även med försvarsmakten.

Boende, sakägare och intresseföreningar: Behovet av flera studentbostäder i Stockholm, får inte utgöra underlag för att kunna bygga stora mastodonthus. En påbyggnad av 18 meter blir estetiskt fult. För övriga fastighetsägare är det nämligen 8 våningar som gäller. Skulle projektet få genomföras skulle det kunna öppna nya vägar att bygga på den också känsliga bebyggelsen på Brantingsgatan och Askrikegatan. Förslaget blir prejudicerande. I planbeskrivningen gällande Våbeln 2: "Det har varit viktigt att byggnadens höjd förhåller sig till höjden på bebyggelsen söder om planområdet". Samma resonemang måste gälla för Våbeln 3 som för Våbeln 2. En konsekvensanalys av att antalet studenter i området ökar saknas.

Studenthusen bör ej sticka upp ovan intilliggande byggnader. En påbyggnad med två våningar skulle inte nämnvärt påverka utseendet av stadsdelen. Låt påbyggnaden ske på alla hus utom det närmast Studentbacken 34. Påbyggnaderna på fem våningar föreslås minskas ner till fyra våningar för Studentbacken 21 och till två våningar för Studentbacken 23 samt att Studentbacken 25 inte byggs på alls. Ingen utbyggnad av trapphus bör ske på husgaveln mot Studentbacken. Hiss/ trappor bör lösas inom befintlig huskropp.

Gestaltningen borde ansluta till Gärdesbebyggelsens funktionalistiska stil. Fasadutformning skiljer sig från Gärdesstaden och får en dominerande roll i området. Redan de befintliga studentbostäderna borde anpassas till omgivningen, så att den påsatta plåten på fasaderna byts ut

Boende: Hur kan man bygga på så många våningsplan, rent tekniskt? Hur påverkas utrymningsmöjligheterna och räddningsarbetet av en fem våningar hög påbyggnad? Det är ologiskt, inkonsekvent och orättvist.

Bra med fler studentbostäder och 5 våningar. Prat om mer sopor, trängsel och brist på p-platser är inte relevanta invändningar.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet: Skönhetsrådet avstyrker förslaget som medger en påbyggnad med fem våningsplan. Påbyggnaden innebär ett intrång i parklandskapet och naturmiljön och det historiska landskapets kulturvärden kommer att skadas. Placeringen av komplementbyggnaderna i gårdsrummen är helt främmande för områdets bebyggelsestruktur. Rådet vill inte helt avvisa möjligheten att pröva en lägre påbyggnad. Två våningsplan bör vara möjligt att acceptera samtidigt som de ursprungliga husen återfår sin karaktär.

Stadsdelsnämnden: Påbyggnaden på de tre punkthusen bör graderas så att de uppgå till 5, 4 och 3 våningsplan, där den lägsta våningshöjden vetter mot punkthusen vid vändplanen. Nuvarande brist på studentlägenheter är en riskfaktor för stadens tillväxt. Det är lika viktigt för en fungerande stad som parkeringsplatser.

Östermalm stadsdelsförvaltningen anser att föreslagen påbyggnad är väl hög då den stör upplevelsen av Gärdeshöjden. En påbyggnad om ett par våningar kan genomföras utan att stadsbilden påverkas negativt.

Stockholms stadsmuseum: Skivhusen kan byggas på med lägre påbyggnader. Analyser bör genomföras i syfte att säkerställa det historiska landskapets kulturvärden i relation till Nationalstadsparken och riksintresset. Staden bör redovisa en strategisk helhetssyn när det gäller förslag till nya högre eller påbyggda hus i Stockholm. En generell metod för stadsbildsanalys bör dessutom utvecklas, i syfte att användas vid visualiseringar av konkreta fall.

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening Föreningen avstyrker bestämt planförslaget med en påbyggnad med 5 våningar. En betydligt lägre påbyggnad – 1 eller max 2 våningar – och smalare, likt Gärdeshusen, kan eventuellt göras för att finansiera gröna tak och ett återställande av de ursprungliga fasaderna på Jerum. Föreningen anser att riksintresset Gärdet med de funktionalistiska bostadshusen i parklandskapet på södra sidan av Jerum skulle få sin miljö förstörd om påbyggnaderna tillåts med 5 våningar.

Föreningen Östermalm Planförslaget bör omarbetas. Föreningen anser att husen blir alldeles för höga. 13 våningar höga hus utmed Lidingövägen påverkar gatubilden negativt. Stora krav bör ställas på ny bebyggelse i Stockholms innerstad, särskilt inom Nationalstadsparken. Det krävs en noggrann stadsbildsanalys om högre hus ska uppföras här.

Den arkitektoniska utformningen av påbyggnaderna är inte anpassad till Gärdesbebyggelsens funktionalistiska stil. Husen ligger väl synliga mot Lidingövägen och gestaltningen av påbyggnaderna är inte estetiskt tilltalande.

Samråd med försvarsmarken bedömer kontoret inte som relevant då en sänkning av höjden föreslås.

Kontoret bedömer inte en påbyggnad med fem våningar som genomförbar. Förslaget föreslår bearbetat så att husen byggs till mot norr och påbyggnaden begränsas till 2 till 3 våningar. Härigenom kan antalet studentbostäder utökas samtidigt som ett större hänsynstagande till omgivningspåverkan kan göras.

Påverkan på närområdet

Länsstyrelsen anser att planförslagets alla indirekta effekter ska belysas och tas hänsyn till, t ex ökade behov av parkeringsplatser och ökat tryck på gårdsmiljöerna. Alla förändringar i miljön kring husen behöver studeras mycket noga med tanke på grönsambanden.

Boende, sakägare och intresseföreningar: Betongblocken har en instängande och isolerande inverkan på sitt närområde. Det blir ett ökat tryck på parkering, sophämtning och grönsytor. Ljudet som idag ligger och studsar från Lidingövägen kommer att förstärkas med ytterligare fasadytor som en reflektor. Byggprojektet kommer att allvarligt inverka på områdets karaktär.

De båda förslagens påverkan på omgivningen har inte beskrivits i den detalj och med den tydlighet som kan krävas. Konsekvenserna för närboende berörs knapphändigt. Solstudierna ifrågasätts. Det är relevant med solstudier fram tom 21-tiden under sommarhalvåret. Skuggningseffekter på befintliga hus och på mark med försämrad utsikt och mörkare lägenheter som följd. Lägenheter kommer att minska i värde. Staden, värnar inte god boendemiljö att medge så höga hus intill befintligt boende vars lekplats skuggas, solterrass skuggas och grönytor skuggas. Utsikt från fönster försämras för boende på Studentbacken 30, 32 och 34) samt för boende på Gärdeshöjden (Furusundsgatan och Smedsbacksgatan). Bebyggelsen blir en vägg rest utanför den egna balkongen och skymmer solen.

Stora svårigheter för bilar att ta sig fram på en redan smal gata med trång vändplan. Parkeringsplatserna är otillräckliga redan i dag. De utanpåliggande hissarna kommer att stjäla en stor del av det utrymme som idag är trottoar och boendeparkering. Angöringsficka måste anordnas för på- och avstigande. Boende på närliggande gator parkerar här. Problem med snöröjning och för utryckningsfordon. När cykeluppställningsplatsen framför Jerum är fullbelagd, ställer studenterna sina cyklar i cykelställen på Brf Gärdesbackens tomtmark. Avfallshantering och nedskräpning kring Studentbacken är ett stort problem, likaså busliv och hög musik. Den intilliggande återvinningsstationen borde städas upp och hägnas in.

Byggnationerna lär innebära mycket oväsen, damm, lastbilar, lyftkranar och cementblandare, Sprängning/pålning med sprickbildning och sättningar som följd. Tillfälligt boende för studenter, kan inte ställas mot permanentboende

Påbyggnaderna föreslås sänkas till 2 till 3 våningar. Solstudier över vad detta innebär kommer att tas fram i det fortsatta planarbetet. En noggrannare studie av cykelparkeringsmöjligheterna ska tas fram.

Parker och grönområden

Länsstyrelsen förutsätter att värdefulla träd under byggtiden förses med påkörningsskydd och att inte upplag eller etableringsplatser läggs i känslig parkmark.

Exploateringskontoret skriver att marken söder om Studentbacken som i planförslaget är naturmark bör utgå ur planområdet eftersom det i dagsläget är oklar vad detta område i framtiden ska användas till.

Trafikkontoret skriver att det för varje tillkommande bostad ska planteras ett träd. Detta ska lösas i samarbetet med exploateringskontoret och trafikkontoret enligt riktlinjer från det ny tillsatta trädrådet.

Trafikkontoret och Exploateringskontoret: Det är önskvärt att området invid Lidingövägen, som i gällande plan är gatumark, även fortsättningsvis är planlagt som gatumark. Lidingövägens framtida utformning är fortfarande inte utredd.

Planområdet föreslås begränsat till att enbart omfatta fastigheten Väblen 3. Nödvändiga skyddsåtgärder för kvarvarande träd under byggtiden föreslås regleras i avtal.

Gator och trafik

Trafikkontoret: Det anges inte hur många cykelparkeringsplatser det kommer att finnas.

Trafikkontoret: "Bostäderna har flera entréer och en av entréerna uppnår staden krav om 10 m från angränsningsplats." Gäller detta per hus eller totalt för dessa tre hus? Om det är per hus är det ok.

Kontoret avser precisera antal cykelparkeringar samt entréförhållanden i det fortsatta planarbetet.

Teknisk försörjning

Stockholm vatten upplyser om att lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarande nivån + 45 m vilket vid normal anordnande av installation kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån + 25 meter.

Skanova upplyser om att anslutning mot Skanovas kanalisation är möjlig om behov för kommunikation finns. Så långt möjligt önskar Skanova behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge.

Trafikkontoret skriver att stationär sopsug gäller som förstahandsval för avfallshantering i innerstaden. Om det blir en lösning med nedgrävda behållare är det viktigt att beakta trafik- och arbetsmiljösäkerheter.

Trafikbuller

Länsstyrelsen: Planområdet är bullerutsatt och länsstyrelsen anser att bebyggelsen är så lokaliserad i regionen att det är rimligt att göra avsteg från vedertagna bullerriktvärden. I fortsatt arbete behöver redovisas att planbestämmelserna avseende trafikbuller kan innehållas på ett sätt som Länsstyrelsen kan godta.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden: Avstyrker planförslaget. Nämnden bedömer, med redovisade åtgärder för buller, att lägenheterna inte kan erbjuda en tillräckligt god boendemiljö ur hälsosynpunkt.

Stadsbyggnadskontoret kommer i det fortsatta arbetet att tydligt redovisa hur planförslaget klarar att uppnå vedertagna avstegsfall för buller.

Risk

Länsstyrelsen: Lokaler för bostäder bör förläggas minst 25 meter från Lidingövägen. Hur ventilationssystem och utrymningsvägar ska utformas med hänsyn till att begränsa riskerna vid olyckshändelse på Lidingövägen behöver tydliggöras.

Storstockholms Brandförsvär: SSBF hänvisar för kommentarer avseende riskbedömningens omfattning, kvalitet och möjliga slutsatser till det yttrande som upprättats avseende Väbeln 2.

Kontoret konstaterar att förhållandena har förändrats väsentligt sedan samrådet då Norra länken kommer att öppnas utan restriktioner för farligt gods i dec 2013 och ersätta Lidingövägen som primär transportled för farligt gods. Lidingövägen kommer eventuellt att bli utsedd för som omledningsväg för farligt gods när Norra Länken är stängd. Detta ställer väsentligt mindre krav på åtgärder samt möjliggör att husen placeras närmare vägen. Hur ventilationssystem och utrymningsvägar ska utformas för att begränsa riskerna vid en olyckshändelse av farligt gods på Lidingövägen kommer att tydliggöras i planhandlingarna.

INKOMNA SYNPUNKTER

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2010-14527-54. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Flemminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Kungliga nationalstadsparken

Planområdet ligger i Kungliga nationalstadsparken, som är av riksintresse enligt 4 kap. 7 § miljöbalken (1998:808). För Nationalstadsparken gäller följande: ”Inom nationalstadsparken får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas”.

De höga naturvärdena i Nationalstadsparken som helhet är beroende av väl fungerande spridningssamband. Planområdet för Väbeln 3 (och Väbeln 2) ligger i ett sådant kritiskt avsnitt (en midja) för spridning. Ytan har definierats som extra viktig för rörelser av eklevande arter mellan södra och norr Djurgården.

Då den nya bebyggelsen placeras ovanpå befintliga höga hus, bedöms spridningssambanden inte påverkas nämnvärt av planen. Den ökade skuggverkan som byggnaderna ger på intilliggande grönområden, får även den anses som acceptabel. Det är dock viktigt att belysa och ta hänsyn till utbyggnadens alla indirekta effekter, t ex ett ökat behov av parkeringsplatser samt ökat tryck på gårdsmiljöerna. Alla förändringar i miljön kring husen, behöver studeras mycket noga med tanke på grönsambanden. Man bör även studera om sambanden kan försträkas med hjälp av nya ekplanteringar mellan och kring husen.

Likaså är det viktigt att redovisa konsekvenser av centrumanvändning i markplanet. Om det innebär behov av nya tillfartsvägar eller entréer, måste dessa planeras med mycket stor hänsyn till grönmarken. Under byggtiden förutsätts att värdefulla träd förses med påkörningsskydd och att inte upplag eller etableringsplatser läggs i känslig parkmark.

Riksintressant stadslandskap

Planområdet ligger inom Kungliga nationalstadsparken och i anslutning till riksintresset Stockholms innerstad. Som konstateras i planbeskrivningen är de befintliga skivhusen genom sin placering och höjd väl anpassade till bebyggelsen i närområdet. Påbyggnaderna innebär en mycket påtaglig skalförskjutning i förhållande till den skala som idag karaktäriserar området. Huskropparnas parallella placering gör att påbyggnaderna kommer att uppfattas som en omfattande höjning av staden siluett på en längre sträcka, vilket enligt stadens egna riktlinjer bör undvikas.

Det framgår inte om planförslaget baserats på kvalificerade analyser av värden och kvaliteter hos det omgivande riksintressanta stadslandskapet, vilket skulle behövas på grund av detaljplanens läge i staden. En sådan analys bör kunna göras inom ramen för en miljöbedömning, men i det här fallet bör det räcka med en analys inom ramen för ett bedömningsunderlag till planen.

I sin nuvarande omfattning bedömer Länsstyrelsen inte att planen är förenligt med ovan nämnda intressen.

Trafikbuller

Området är bullerutsatt. Länsstyrelsen anser att bebyggelsen är så lokaliserad i regionen att det är rimligt att göra avsteg från vedertagna bullerriktvärden. I en fortsatt planläggning behöver redovisas att planbestämmelserna kan innehållas på ett sätt som länsstyrelsen kan godta. Det innebär krav på att fönstret mot det fria är tillräckligt stort, ordentligt öppningsbart och att det är uteluft som fönstret öppnas mot. För att klara en god ljudmiljö på uteplatser enligt bestämmelse under rubriken "Trafikbuller" behöver redovisas att de nya bostäderna har tillgång till befintliga gemensamma uteplatser med tillräcklig bullerdämpning.

Risk

Länsstyrelsen anser generellt att ett avstånd om minst 25 meter bör hållas mellan känslig bebyggelse i form av bostäder och transportled för farligt gods. Lokaler i den sammanlänkande lägre byggnadsdelen bör om möjligt disponeras så att lokaler för bostäder förläggs minst 25 meter från Lidingövägen. Hur ventilationssystem och utrymningsvägar ska utformas med hänsyn till att begränsa riskerna vid olyckshändelse på Lidingövägen behöver tydliggöras. Utrymningsvägar ska finnas mot sida som inte vetter mot Lidingövägen. Om ventilationen ska fungera riskreducerande bör dess utformning/placering beskrivas.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret har bedömt att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen gör ingen annan bedömning och förutsätter att tillräckligt underlag kan tas fram inför lämplighetsbedömningen inom ramen för planarbetet.

Formalia

Plan- och bygglagen (1987:10) ersattes den 2 maj 2011 av plan- och bygglagen (2010:900). Av planhandlingarna bör framgå vilken lag som har tillämpats vid framtagandet av planen.

Inför eventuellt fortsatt planarbete med hög byggnadshöjd enligt förslaget behöver även samråd ske med försvarsmakten.

Storstockholms Brandförsvär

SSBF har tidigare lämnat underlag inför behovsbedömning och kommentarer gällande indata, omfattning och kvalitet på upprättad riskbedömning för Väbeln 2. Då upprättad riskbedömning även kommer att nyttjas i planläggningen av Väbeln 3 hänvisar SSBF för kommentarer avseende riskbedömningens omfattning, kvalitet och möjliga slutsatser till det yttrande som upprättas avseende Väbeln 2

Trafikverket

Med anledning av den högre hushöjden bör verksamhetsutövarna vid såväl Arlanda som Bromma flygplatser höras i ärendet.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten har inga synpunkter på planförslaget.

Stadsdelsnämnden

Reservation (MP), (S) och (V)

Nämnden beslöt att i huvudsak besvara förslaget med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande. Nämnden anser dock att påbyggnaden bör graderas så att påbyggnaden på de tre punkthusen uppgår till 5, 4 och 3 våningsplan.

Ur tjänsteutlåtandet

Förvaltningen anser att föreslagen påbyggnad är väl hög då den stör upplevelsen av den karaktäristiska Gärdeshöjden. Bebyggelsen på Gärdeshöjden har betydelse för stadsbilden eftersom den framhåller terrängens naturliga höjdskillnader, där högre punkthus har placerats på högsta punkten för att sedan trappas ned med den naturliga topografin. En påbyggnad om ett par våningar kan genomföras utan att stadsbilden påverkas negativt. Nuvarande brist på studentlägenheter är en riskfaktor för stadens tillväxt. Det är minst lika viktigt för en fungerande stad som parkeringsplatser. När nya bostäder planeras måste samtidigt ses till behovet av förskoleverksamhet. Kvarteret Väbeln ligger nära nybebyggelsen Norra Djurgårdsstaden med ca 30 000 nya invånare, men kan även tillgodose förskolebehov från såväl Gärdet som Östermalm. Förvaltningen är dessutom angelägen om servicelägenheter för funktionshindrade, lämpligen 6 + 1 lägenheter, varav 6 för boende och en för personal och gemensamma behov.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Avstyrker planförslaget

Ur tjänsteutlåtandet

I planförslaget görs ytterligare ett avsteg från tidigare tillämpat avsteg vid nybyggnad i Stockholm. Stockholmsmodellens avstegsmöjligheter för boningsrum (55 dBA utanför fönster) kombineras i planprojektet med Boverkets avstegsmöjligheter för uteplatser och balkonger (i enstaka fall accepteras 75 procent inglasning av balkong) en sådan tillämpning har aldrig varit syftet med avstegsmöjligheterna. Förvaltningen bedömer därför att lägenheterna inte kan

erbjuda en tillräckligt god boendemiljö ur hälsosynpunkt och föreslår därför att planförslaget avstyrks.

Trafikkontoret

Längs Lidingövägen finns det i gällande plan ett område längs med vägen som är reglerat som gatumark. I det nya planförslaget föreslås detta område övergå till parkmark. Trafikkontoret anser att det är önskvärt att området även fortsättningsvis är planlagt som gatumark. Lidingövägens framtida utformning är fortfarande inte utredd och med beteckningen gatumark har kontoret större möjlighet att nyttja området för exempelvis en generösare gång- och cykellösning än dagens eller en busshållplats om det visar sig önskvärt framöver.

Trafik

Det anges inte hur många cykelparkeringsplatser det kommer att finnas. Stadens norm för cykelparkering för studentlägenheter är 2,0 cykelparkeringar per lägenhet. Parkeringstalet för bil anges till 0,1 bilplatser per lägenhet.

Tillgänglighet

"Bostäderna har flera entréer och en av entréerna uppnår staden krav om 10 meter från angöringsplats." Gäller detta per hus eller totalt för dessa tre hus? Om det är per hus är det ok.

Park och stadsmiljö

Stadens riktlinjer att det för varje tillkommande bostad ska planteras ett träd bör uppfyllas. Var de tillkommande träden ska placeras ska lösas i samarbete med exploateringskontoret och trafikkontoret enligt riktlinjer från det ny tillsatta Trädrådet.

Avfall

Stationär sopsug gäller som förstahandsval för avfallshantering i innerstaden. Om det ändå blir en lösning med behållare är det viktigt att beakta trafik- och arbetsmiljösäkerheter. Lyft av behållare får inte göras över parkerade bilar och cykelbanor. Transportväg mellan miljörum och lastplats ska göras kort, plan och hårdgjord vid manuell hantering.

Exploateringskontoret

I planförslaget föreslås kommunens mark mellan fastigheten Väbeln 3 och Lidingövägen ändras från gatumark till parkmark. Det är inte klart hur Lidingövägen kommer att se ut efter Norra Länkens öppnande och för att inte försvåra eventuella förändringar bör inte gatumarken övergå till parkmark. Exploateringskontoret anser att denna mark ska fortsätta vara planlagd som gata för att ge utrymme åt eventuella förändringar om det blir aktuellt. I detaljplan PL5540, fastställd 1959, finns ett område i planområdets västra del som är märkt med u. Då denna beteckning saknas i planförslaget bör det utredas om denna beteckning även bör finnas med i nya planen om det inte gjorts.

Den mark söder om Studentbacken som i planförslaget är naturmark bör utgå ur planområdet eftersom det i dagsläget är oklart vad detta område i framtiden ska användas till.

Stockholms stadsmuseum

Skivhusen kan byggas på med lägre påbyggnader. Analyser bör genomföras i syfte att säkerställa det historiska landskapets kulturvärden i relation till Natio-

nalstadsparken och riksintresset.

Påbyggnaderna kommer att ha en påtaglig inverkan på Nationalstadsparken, Stockholms siluett och gärdesbebyggelsen. Hur omfattande denna påverkan kommer att bli är inte tillräckligt redovisat i detaljplaneförslaget. Fem våningars påbyggnader kommer på grund av stadens exceptionella topografi och utbredning att vara synliga från långa avstånd. Arkitekturförslaget har en rimlig karaktär. En mindre påbyggnad om två våningar skulle leda till acceptabla konsekvenser för stadsbilden.

Staden bör redovisa en strategisk helhetssyn när det gäller förslag till nya högre eller påbyggda hus i Stockholm. En generell metod för stadsbildsanalys bör dessutom utvecklas, i syfte att användas vid visualiseringar av konkreta fall. Förslagen i relation till utvalda siktlinjer och vyer från platser där människor rör sig och vistas (till exempel Katarinavägen/Fjällgatan på Södermalm, Vässterbron, olika ställen i Nationalstadsparken etcetera) bör då kunna användas som stöd i stadsplaneringen. Upplevelsen och värdet av riksintresset Stockholms siluett riskerar att på sikt förminskas och trivialiseras när enskilda projekt av tillfällig karaktär får råda i stadsbyggnadsprocessen.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Skönhetsrådet avstyrker förslaget som medger en påbyggnad med fem våningsplan i en gestaltning som upplevelsemässigt blir oproportionerlig i förhållande till ursprungsvolymen. Gestaltningen är mycket iögonfallande och byggnadskropparna kommer att dominera omgivningen. Den föreslagna förändringen är mycket problematisk – både arkitektoniskt och ur stadsbildssynpunkt. Planområdet ligger i Nationalstadsparken väl synligt i landskapet på grund av topografin. Påbyggnaden innebär ett intrång i parklandskapet och naturmiljön och det historiska landskapets kulturvärden kommer att skadas. Åtgärderna skulle därmed, anser rådet, stå i strid med miljöbalkens 4 kapitel. Rådet anser även att planförslaget får allvarliga konsekvenser i närmiljön. De påbyggda studentbostäderna kommer påverka miljön i själva Gärdesstaden menligt genom sin höjd och genom sin avvikande gestaltning. Placeringen av komplementbyggnaderna i gårdsrummen är helt främmande för områdets bebyggelsestruktur.

Rådet vill dock inte helt avvisa möjligheten att pröva en påbyggnad av Jerum. En betydligt lägre påbyggnad, kanske två våningsplan, bör vara möjlig att acceptera samtidigt som man låter de ursprungliga husen återfå sin karaktär.

Övriga remissinstanser

Stockholms studentkårers centralorganisation (SSCO)

SSCO ställer sig positiva till förslaget. En utbyggnad av Våbeln 3 är ett välkomnat och högst nödvändigt projekt. Med ett promenadavstånd på 300 meter till närmsta tunnelbanestation kommer Våbeln 3 att vara attraktiv för studenter. SSCO anser att det är vid stor vikt att inte kompromissa med de planerade byggnadernas höjd. Med tanke på den bostadsbrist som råder för Stockholms studenter vore det olyckligt om byggnaderna blev lägre.

Stockholm Vatten AB

Nya anslutningar till vatten och avlopp ska ske till interna ledningar inom fastigheten. Lokalt omhändertagande av dagvatten förordas inom området. Lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarande nivån +45 m vilket vid normalt

anordnande av installation kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån +25 m. Sådan tryckstegring bekostas ej av Stockholm Vatten AB.

Fortum Distribution AB

Fortum har ingen erinran vad gäller distributionsanläggningar för el.

AB Fortum Värme

Forum har inget att erinra.

TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova har markförlagd kanalisation och kablar förbi området efter Studentbacken och Lidingövägen inklusive kabelmatning till berörd fastighet samt fastighetsnät inom byggnad. Anslutning mot Skanovas kanalisation är möjlig om behov för kommunikation finns. Generellt önskar Skanova att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flytt. För att fastställa omfattningen av åtgärder bör en besiktningsrapport upprättas i ett tidigt skede. Skanova förutsätter generellt att den part som initierar åtgärden även bekostar den. Skanova utgår från att nödvändiga åtgärder i telenät kommer att framgå av planhandlingarna.

Sakägare enligt fastighetsförteckning och boende i dessa fastigheter

Arméfördelningen 2, Brf Arméfördelningen 2, Rindögatan 5-13

Föreningen invänder emot det planerade 8-våningshuset på parkeringen mellan tingshuset och närmaste studenthuset respektive den föreslagna påbyggnaden med ytterligare fem våningar på befintliga studenthus på Studentbacken. Båda byggprojekten kommer att allvarligt inverka på områdets trevliga karaktär.

1. Föreningens lägenheter kommer minska i värde, framför allt de lägenheter som ligger på gaveln. Hela huset kommer att påverkas negativt av ökade parkeringssvårigheter och försämrad utsikt.

2. Skola i gamla tingshuset för med sig oväsen på raster och ett problem när föräldrar kommer med bilar för att lämna/hämta barn. Den minimala "skolgård"/parkering ska bebyggas med ett hus vilket innebär att eleverna kommer gå till närmsta gröna plätt istället dvs. den som ligger runt föreningens fastighet.

3. Byggnationerna lär innebära mycket oväsen, damm, lastbilar, lyftkranar och cementblandare. Sprängning/pålning kan ge vibrationer som kan påverka vårt hus med sprickbildning och sättningar som följd. Föreningen kommer att kräva ersättning för att åtgärda skador.

Badmintonhallen 1, Brf Gärdesbacken, gm Jens Fransson ordf.

Som närmast granne öster om planområdet avstyrker föreningen påbyggnader på studentbostadshuset. En så kraftig påbyggnad skulle helt skymma den vackra utsikten och solbelysningen i lägenheterna för föreningens medlemmar. Föreningens gemensamma solterrass ligger endast 25 meter från den närmaste påbyggnaden och skulle skuggas hela dagen, likaså föreningens lekplats och det lilla grönområdet. Föreningen ifrågasätter solstudierna i planbeskrivningen och att konsekvenserna för föreningens hus berörs så knapphändigt.

När husen byggdes fick de inte vara högre än åtta våningar för att de skulle anpassas till gärdesbebyggelsen och Nationalstadsparken. Föreningen tycker det är ansvarslöst av staden att helt plötsligt ändrar förutsättningarna. Ett ge-

nomförande av detaljplanen skulle innebära att värdet på föreningens lägenheter skulle sjunka betydligt. I flertalet lägenheter kommer vardagsrum, kök och sovrum att hamna i skugga och bli mörka.

Föreningen anser inte att detaljplanen tar hänsyn till att planområdet ligger inom Nationalstadsparken, ej heller till den intilliggande gärdesbebyggelsen som är klassad som riksintresse för kulturminnesvärden och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. I miljöbalkens 4 kapitel anges följande: "Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas". Detaljplanen innebär att Nationalstadsparkens natur- och kulturvärden kommer att skadas. Likaså påverkar de föreslagna 13 våningar höga husen gärdesbebyggelsens karakteristiska siluett negativt.

Gestaltningen borde ansluta till gärdesbebyggelsens funktionalistiska stil. Föreningen kräver att en utredning av de kulturhistoriska och stadsbildsmässiga konsekvenserna görs innan staden går vidare med planförslaget. Föreningen har byggt en modell med påbyggnader och tvättstugor för att visa hur påbyggnaderna skulle se ut i förhållande till den omgivande bebyggelsen (fyra bifogade bilder).

Antalet parkeringsplatser i området är inte tillräckligt idag. Studenterna kommer inte att ha råd att nyttja det planerade garaget utan kommer att stå på gatan, vilket kommer att försämra den redan idag besvärliga parkeringssituationen.

Föreningen accepterar inte heller en påbyggnad med två-tre våningar som föreslås i startpromemorian. Idag använder studenterna grönytan på föreningens fastighet. Om planförslaget genomförs kommer de i ännu större utsträckning att inkräkta på föreningens grönyta.

Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk har inga synpunkter på förslaget.

Lajla Aganovic, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Emot tillbyggnaden. Det är trångt redan i dag. Om bygget blir av får vi ytterligare problem med sopor och parkering.

Carl Ahlgren, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Lägg ner planen. God boendemiljö är oftast inte förenligt med stora kollektiv. Mindre kollektiv har större chans att bli attraktivt boende. Argument mot tillbyggnaden är att lägenheterna blir mörkare och sjunker i värde, värnar inte god boendemiljö att medge så höga hus intill befintligt boende, lekplatsen skuggas, solterrassen skuggas, grönytorna skuggas, parkeringsplatserna är otillräckliga redan i dag, stadssiluetten av Gärdet förändras helt, otillfredsställande avfallshantering för Jerumhusen redan i dag och studentbehov ställs mot permanentboende.

Paula Akerman och Andreas Olofsson, Studentbacken 34,

Invänder å det bestämdaste mot nybyggnationen på Våbeln 2 och särskilt påbyggnaden på Våbeln 3. Denna förtätning gynnar varken nationalstadsparken, de boende i området eller de studenter som redan bor/kommer att bo på fastigheten Våbeln 3, då de få gröna närområdena redan är fullt utnyttjade och områ-

det överbelastat av personbilar. Detta rimmar inte väl med tanken om en nationalstadspark.

Utsikt från fönster försämras av påbyggnaderna för boende på fastigheten Badmintonhallen 1 (Studentbacken 30, 32 och 34) samt för boende på Gärde-shöjden (Furusundsgatan och Smedsbacksgatan).

Överskuggning av träd, buskar, blommor och gräsmattor blir det på grund av påbyggnaden. Lägenheter, balkonger och uteplatser kommer att vara i nästan konstant skugga, till och med på sommaren.

Lekplatsen kommer att överskuggas i stort sett hela dagen under vissa perioder om påbyggnaden blir av. Någon alternativ placering av lekplatsen är inte möjlig. Analysen av solstudien som gjorts är ytterst torftig.

Grönskan sträcker sig nästan hela vägen utmed Studentbacken. Denna grönska kommer tyvärr att tas i anspråk när nya tvättstugor och nya trapphus anläggs. En alternativ lösning för studenternas tvättinrättningar borde beaktas.

Säkerhetsrisk att vid flera tillfällen har studenter slängt ut hushållssopor, köksutrustning, möbler och andra stora föremål (bland annat en tvättmaskin) från fönster på hög höjd. Ytterligare våningar på huset och än fler boende kan få dessa problem att tillta i frekvens och potentiell skadeomfattning.

Hushållsavfallens soppantering för studentbostäderna har inte fungerat. Det verkar redan finnas allt för många studenter på fastigheten rent logistiskt sätt, och en av flera starka indikationer på att SSSB inte kommer klara av att hantera ännu fler hyresgäster på fastigheten.

Cykelparkeringen för de befintliga studenterna på Jerum har redan nått bristningsgränsen. Enligt den nya planen ska korridorerna mellan huskropparna på Jerum förutom rekreationsutrymmen och tvättstugor även rymma vardera 70 cyklar, totalt 140 stycken. Om fler studenter flyttar in kommer fler cyklar att finnas på eller runt fastigheten.

Alternativ placering av de 170 nya studentbostäderna kan exempelvis vara på det planerade studentcampuset vid Albanoområdet.

Det finns för få parkeringsplatser i området. Även om nybyggnationen på Våbeln 2 planeras att inrymma ett parkeringshus brukar det inte finnas lika många parkeringsplatser som antalet lägenheter, samt att vissa hushåll har mer än en bil och flera av studenterna har egen bil.

Marianne Arvidsson, Rindögatan 7, 11536 Stockholm

Yrkar avslag. Lägenheten har balkong och tre fönster med utsikt över den smala korridor som förenar de norra och södra delarna av Djurgården. Området är biologiskt känsligt för ändringar, intrång och andra störningar. I 1992 års miljöprogram beskrivs riktlinjer och kulturhistoriska värden som nu skulle trasas sönder. Utsikten gäller också den gamla gasklockan från 1930-talets början, där den står mot himlen med sina stegar. En bild som skiftar färger efter ljuset i olika väderlek, dygnstid och årstid.

En konsekvens av de båda förslagen är att ljuset minskar i markplanet, inom parkområden, och på flera våningsplan. Minskningen drabbar särskilt pensionärer. Efterfrågan på ljus och sol in i bostaden är stor och många väljer och köper lägenhet med hänsyn till ljuset. Minskat ljusinsläpp och högre bullernivå påverka de boendes välbefinnande, miljön och även boräternas marknadsvärden.

Området ligger i Nationalstadsparken. Nya anläggningar och ny bebyggelse får göras endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Att hela området är av stort arkitektur- och byggnadshistoriskt värde samt utsetts till riksintresse för kulturmiljövärden bör vara skäl att avstyrka planförslagen. Risk kan finnas för prejudicerande effekter fortsättningsvis på Gärdets bebyggelsestruktur. Förändring av områdets byggnation måste föregås av en planmässig översyn där hela det riksintressanta områdets tålighet mot ändringar klargörs ur kulturhistorisk synpunkt.

Enligt 5 kap PBL ska en miljökonsekvensutredning göras, så att detaljplan och områdesbestämmelser grundas på ett program med utgångspunkter och mål för planen.

Ann Barger, Studenbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar förslaget som innebär för permanentboende på Studentbacken:

- Kraftigt reducerat ljusinsläpp i lägenheterna
- Kraftigt reducerat ljusinsläpp på lekplatsen, och föreningens grönytor
- Den gemensamma solterrassen Studentbacken 32 kommer att skuggas
- Ökad biltrafik med tillhörande högre ljudnivå/buller
- Stadsbilden av Gärdet och Nationalparken förändras
- Tillfälligt boende för studenter, kan inte ställas mot permanentboende
- En påbyggnad av 18 meter blir estetiskt fruktansvärt fult
- Det blir en värdeminskning för föreningens lägenheter
- Staden värnar inte om en bra boendemiljö med så höga byggnader framför befintliga lägenheter – det kommer att bli som en mur.

John och Maria Blomberg, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Motsätter sig starkt påbyggnaden. Husen skulle skuggas, lekplatsen och takterrassen likaså. Höjden på huset har anpassats efter de befintliga studenthusen. Fler studenter skulle göra området alltför livligt och skräpigt.

Helena och Rolf Bodh, Rindögatan 5, 115 36 Stockholm

Yrkar avslag för de föreslagna byggnationerna i Väbeln 2 och 3. Den egna lägenheten vetter mot Väbeln 2 och 3 och kommer således att påverkas negativt av de föreslagna förändringarna.

De påbyggnader som planeras på studenthusen (Jerum, Väbeln 3) kommer att skugga och förhindra utsikten för de kringboende. Påbyggnaderna är direkt iögonfallande och icke överensstämmande med Gärdets övriga bebyggelse. Höjden kommer att bli oproportionerlig både gentemot byggnaderna själva och gentemot övriga byggnader i området. Funkishusen byggdes för att ge så många som möjligt så mycket ljus och utsikt som möjligt. Detta har möjliggjorts bland annat genom den terrassering av husen som sker på Gärdeshöjden, där husen blir högre och högre ju längre upp på höjden husen står. Denna terrasseringsformation kommer att brytas. Att fasadfärgen blir dystert mörk är direkt olämpligt. Det historiska landskapets kulturvärden kommer att skadas och strider därmed mot Miljöbalkens 4:e kapitel.

Eftersom byggnationerna kommer att fortgå under en längre tid kommer boende påverkas på ett negativt sätt genom damm, oväsen, parkeringssvårigheter samt skador från sprängningar för garage. Arméfördelningen 2 ligger närmast och på berget.

De föreslagna ändringarna i detaljplanen kommer att innebära prejudicering och att det i sin tur kan leda till stora förändringar i både Nationalstadsparken och Gärdesstaden vilket är oacceptabelt.

Åsa Bondesson, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Starka invändningar emot tillbyggnaden av studenthusen. Våningspåbyggnader kommer störa den karaktäristiska profilen för området och förstöra den luftiga och gröna karaktären. Den föreslagna fasaden är missanpassad i relation till den övriga arkitekturen. Områdena kring husen är hårt belastade och nyttjade redan idag. Det finns inte tillräckligt med p-platser och mer trafik och utbyggnad utgör ett hot mot gående och cyklister. Studenter parkerar cyklar i Brf Gärdesbackens cykelställ och ordnar grill/picknickevents på föreningens lilla grönyta. Tillfälligt boende studenter värnar inte om sin omgivning i samma mån som permanentboenden. Problem med sopor som ställts ut på gatan och orsakat ansamlingar av råttor. Vidare har olika föremål slängts ut från fönster ned på gatan. Många av föreningens lägenheter, lekplatsen samt solterrasserna kommer att hamna i skugga under större delen utav dagen. Lägenheterna kommer att sjunka i värde. Det material, inklusive bilder, som tagits fram för att illustrera effekterna av tillbyggnader på Våbeln 3 illustrerar mycket knapphändigt situationen från adressen Studentbacken 30-34. Det förefaller som om man glömt dessa hus.

Olof och Birgitta Borgå, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Förslaget kommer att få allvarliga konsekvenser för miljön i området, bland annat:

- att miljön kring Studentbacken och Troppstigen ändras från sin tidigare, väl etablerade karaktär från funkistiden, till att få en höghuskaraktär som förknippas med en betydligt senare tid – en epok som vi dessbättre lämnat bakom oss.
- att den redan svåra parkeringssituationen i området kommer att förvärras. Staden bör vara angelägen om att bygga bort bristen på parkeringsplatser, i stället för att förvärra den.
- att hanteringen av sopor och källsorterat material från hushållen kommer att bli sämre. Idag finns redan en skräpig återvinningsstation, uppställd på gatan och avsedd för studenthusen, som kommer att behöva utökas kraftigt. I stället för att bygga på studenthusen uppåt, borde studenterna förses med rymliga, väl fungerande sop- och återvinningsrum, i synnerhet som Stockholm planerar att ta tillvara matavfall för framställning av biogas.

Daniel Büki, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Emotsätter sig påbyggnaden. Ge permanentboende lite större röst än de som bor tillfälligt på platsen. När Studentbacken 32 och 34 uppfördes ville JM bygga fler våningar än de som till slut gavs tillstånd för, men fick avslag. Följaktligen blev husen lika höga som de tre Jerumklossarna. Förslaget är helt avvikande från omgivande bostäder. Redan de befintliga studentbostäderna borde anpassas till omgivningen, så att den påsatta plåten på fasaderna byts ut. Går det tekniskt att bygga på husen med hela fem våningar? De utanpåliggande hissarna kommer att stjäla en stor del av det utrymme som idag är trottoar och boendeparkering. Gatan är redan trång med för lite parkeringsplatser. Vad anser snöröjarna och brandkåren om förslaget? Hur påverkas utrymningsmöjligheterna och räddningsarbetet av en fem våningar hög tillbyggnad med festande ungdomar? Avfallshanteringen i området är ett problem. Den intilliggande återvinningsstationen borde städas upp och hägnas in. Gemensamma solterrass-

ser kommer att hamna i skugga. Lägenheterna får fönster mot kolosserna och sjunker i värde.

Eva Eihland, Studentbacken 34, lgh 1102, 115 57 Stockholm

Undvik att göra en påbyggnad på huset som ligger närmast Brf Gärdesbacken. En 5 våningar (18 meter) hög påbyggnad kommer att skugga hela gårdsplanen. Genom påbyggnaden kommer lägenheten, som ligger på våningsplan 1, att skuggas hela dagen, hela året, samt att lägenheten förlorar sitt, idag, viktiga ljusinsläpp. Stor risk att det blir en värdeminskning för bostadsrättslägenheterna. Påbyggnaden förfular området. Studentbacken kan inte svälja mer trafik och det finns inte tillräckligt med parkeringsplatser idag.

Henrik Ekman och Anita Kratz, Rindögatan 5, 115 36 Stockholm

Invänder starkt mot dels det planerade åttavåningshuset på parkeringen mellan tingshuset och närmaste studenthuset, dels den föreslagna påbyggnaden med ytterligare fem våningar på befintliga studenthus på Studentbacken. Båda byggprojekten kommer att allvarligt inverka på områdets luftiga karaktär. Byggnadskropparna blir en kompakt mur mot Lidingövägen. Redan 2-3 våningars påbyggnad är förkastligt. Att öka på till 5 våningars tillbyggnad vore förödande.

Gärdets karaktär är något man ska vara aktsam om. Det är en unik stadsdel med en mycket genomtänkt profil som är lätt att skada. Gärdets gröna prägel gör att den fungerar som spridningskorridor mellan parkens olika delar. Rådjur, harar och även rävar passerar i de gröna korridorerna mellan husen som är mycket sinnrikt utplacerade just för att behålla lummiga stråk däremellan. Ett högt hus på parkeringsytan bakom tingsrätten skulle effektivt skära av djurens förbindelse med Lill-Jansskogen och norra Djurgården, när intentionen med nationalstadsparken tvärtom var att förbindelsen skulle stärkas.

Lina Engström, Furusundsgatan 3, 11537 Stockholm

Ordförande i BRF Fodermarsken 1, protesterar mot påbyggnaden

Miljö

Förslaget kommer att påverka djurlivet i området. Rådjur och räv passerar i området. Den unika gärdeskullen byggs bort. Hur kommer skuggor påverka parken emellan fastigheter samt gräsmattan vid Fodermarsken 1? Dagsljus och utsikt försvinner. Bifogat bild hur utsikten förändras från översta våningen i Fodermarsken 1.

Buller

Det är idag en hög bullernivå i området genom trafiken på Lidingövägen, T-banan, byggandet utav Norra länken, Futuraskolans öppnande i augusti och studenterna som väsnas genom högljuda fester. Ytterligare 200 studenter och innan dess byggtid på 16-18 månader kommer att låta rejält.

Befolkning

Det finns inte plats för flera boende i detta område. Det är brist på p-platser och kollektivtrafiken är redan hårt belastad av boende, arbetstagare samt resenärer från båttrafiken. Mataffärer och restauranger är redan överfulla. Marknadsvärdet på vår fastighet kommer avsevärt att sjunka. Föreslår Norra Djurgårdsstaden för nya studentbostäder.

Britta Engström Jakobsson, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Avstyrker påbyggnader på studentbostadshusen. Solterrassen kommer att hamna i skugga hela dagen. Boendekvaliten skulle försämrast avsevärt. I flertalet lägenheter kommer vardagsrum, kök och sovrum att hamna i skugga och bli mörka. Känslan av att ha en hög mur strax framför huset känns outhärdlig. Solstudierna i planbeskrivningen ifrågasätts och de knapphändiga konsekvenserna för husen. Arkitektoniskt anpassas inte den nya byggnationen till den befintliga bebyggelsen. De föreslagna 13 våningar höga husen förstör siluetten av Gärdeshöjden som hittills har varit viktig att bevara.

Bebyggelse inom Nationalstadsparken

Detaljplanen tar ingen hänsyn till att planområdet ligger inom Nationalstadsparken. Den intilliggande gärdesbebyggelsen är klassad som riksintresse för kulturminnesvården och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. 4 kapitlet miljöbalken: "Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur och kulturvärden i övrigt skadas". Detaljplanen strider helt mot denna bestämmelse eftersom Nationalstadsparkens natur- och kulturvärden kommer att skadas om beslut fattas om detaljplaneändringen. Påbyggnaden skulle påverka upplevelsen såväl från nära håll som från mer avlägsna platser, såsom Storängsbotten. Skivhusen får en alldeles för dominerade ställning. Gärdeshöjden kommer inte att synas och siluetten försvinner. Staden måste göra en utredning av de kulturhistoriska och stadsbildsmässiga konsekvenserna innan staden går vidare med planförslaget.

Parkeringsplatser

Antalet parkeringsplatser är redan idag för litet inom området. Även om nya parkeringsplatser skulle byggas i ett utökat underjordiskt garage under Jerumhusen, torde inte studenterna ha råd att hyra sådana garageplatser utan kommer även i fortsättningen att parkera på gatan, vilket kommer att ytterligare försämra den redan idag besvärliga parkeringssituationen på den lilla Studentbacken.

Studenterna

Antalet studenter skulle öka från dagens 450 till 810 studenter. Dessa skulle då få dela på den grönyta som blir kvar mellan skivhusen när de nya komplementbyggnaderna tillkommit. Studenterna kommer att använda den lilla grönyta som finns på bostadsrättsföreningens mark. Föreningen har redan problem med nedskräpning efter studenterna. De boendes intressen ställs mot studenternas intressen av centralt belägna men temporära boenden i Jerumhusen.

Christina och Torbjörn Ersson, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Att öka mängden våningsplan, avfall, och bilar vore förödande. Brf Gärdesbackens bostäder blir mörkare och sjunker i värde. Solterrassen, balkonger, lekplats och den gröna kulle som i dag används av barn, djur och studenter hamnar i skugga. Trafikens buller och avgaser får inte öka, naturen måste bestå.

Henrik Espling, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Är emot en påbyggnad av Jerum husen som skulle ge huset på Studentbacken 32 en omfattande skugga. Husets takterrass skulle helt skuggas och den egna balkongen ca 35 minuter på eftermiddagen vilket skapar en försämring av boendemiljön och lägenhetens värde. Föreningens gård och lekplats kommer att

få skuggor, så föreningens barn kan inte leka i dagsljus och få sol. Gärdesbackens grönytor skulle få kraftigt försämrat ljus och till följd av detta en mindre grön växtlighet. Gårdets stadssiluett skulle kraftig påverkas till en sämre stadsbild. Från Jerumhusen slängs soppor i återvinningsstationer och även direkt ut från fönstren via köken ut på gatan. Ytterligare boende skulle förstärka detta. Finns risk för skador på människor och privat egendom. Områdets gator och gångtytor är redan idag hårt belastade. En byggnation skulle medföra ännu en försämring av parkeringsmöjligheter. Studenters kortsiktiga behov prioriteras av politikerna gentemot de invånare som privat investerat långsiktigt i Gärdesbacken och området. Föreslår att nya bostäder byggs på Albanoområdet, i närhet till Stockholms Universitetet.

Jenny Gabrielsson, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Är emot tillbyggnaden av Jerum på Studentbacken. Tillbyggnaden skulle påverka boendemiljön mycket negativt. Lägenheterna blir mörkare, solljuset skulle inte nå våra hus/lägenheter/balkonger förrän senare på dagen/kvällen. Vår gemensamma solterrass på Studentbacken 32 faller i skugga och hela utsikten förtas. Bostadsrättsföreningen Gärdesbackens gård med grönytor skuggas. Det är inte att värna om en god boendemiljö att tillåta så höga hus alldeles intill våra nybyggda bostadshus. Parkeringsplatserna på gatan är redan idag otillräckliga. Sophanteringen på Jerum fungerar redan idag bristfälligt. Opassande med så höga hus i Nationalstadsparken där naturen är ett viktigt inslag. Intresset mellan oss som permanent boende måste väga tyngre än det tillfälliga boende som studentbostäder är. Våra bostadsrätter sjunker i värde.

Anna Grinneby, Studentbacken 34, 11557 Stockholm

Synpunkter på solljusförhållanden, brist på ljudskyddad uteplats för studenterna (föreskrivet i planen), som påverkar bostadsgården på ett negativt sätt med nedskräpning och orimligt bedömd p-situation. Utformningen bryter mot allt vad Gärdesstaden står för, vilket syns tydligt både på stadens material, samt även på den modell vår förening har över området. Modellen lånas med glädje ut till möten framgent.

Lars Haapanen, Studentbacken 32, 11557 Stockholm

Är starkt emot en påbyggnad av studenthusen. En påbyggnad av ytterligare fem våningsplan på befintliga studenthus kommer att ha en stor negativ betydelse för stadsbilden som idag betonar terrängens naturliga höjdskillnader. Upplevelsen av de högre punkthusen på Gärdeshöjden, som idag är väl synliga från håll och som bildar en siluett som är viktig för den totala upplevelsen av Gärdet, kommer att förstöras. Brf Gärdesbacken kommer att påverkas mycket negativt av en påbyggnad med fem våningsplan vad gäller slagskuggor under såväl vår som sommartid under eftermiddag/tidig kväll. Boende kommer även att uppleva en klaustrofobisk känsla på grund av närheten till det närmaste studenthuset (Studentbacken nr 25).

Björn och Annelie Hammar, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar starkt detaljplaneförslaget. Det är inte att värna om god boendemiljö att medge så höga hus alldeles intill befintliga bostadshus. Lägenheterna i våra hus blir mörkare p.g.a. skuggning. En lekplats med sandlåda och ett grönområde kommer att ligga i skugga större delen av dagen. Saknar utredning av vyer och skuggningar från öster till väster. Det verkar som om våra hus inte finns till.

Gilda Hanidi-Nia, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar förslaget. Befintliga bostäder sjunker i värde och tillfälliga boendeformer försämrar för de som bor permanent. Skugga över sommaren också. Avfallshanteringen för jerumhusen är dålig.

Svein Hausen, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Värnar inte en god boendemiljö att medge så höga hus alldeles intill nybyggda befintliga bostadshus.

Jaana Helenius, Studentbacken 32, 11557 Stockholm

Är emot en påbyggnad av studenthusen. Ursprungstanken med upplevelsen av Gärdesstaden går helt förlorad och ersätts av för området främmande kolosser. Studenthusen bör ej sticka upp ovan intilliggande byggnader. En påbyggnad innebär att intilliggande byggnader och mark till öster hamnar i ett mörker under viktiga tidpunkter under sommaren. En påbyggnad innebär att boende i närmast intilliggande byggnad till öster kommer känna sig än mer instängda bakom en vägg om studenthuset ökar i höjd från 42 meter till dryga 60 meter. Tveksamt till om detta lilla område klarar en förtätning utan att det påverkar närmiljön mycket negativt (sophantering, transporter, parkering, påverkan på Toppstigen mm).

Johan Holmberg, Rindögatan 5, 115 36 Stockholm

Förslaget är olämpligt och till skada för kringboende och naturmiljö. Endast 34 parkeringsplatser skall anläggas i Väbeln 2 samtidigt som ca 36 parkeringsplatser försvinner. Redan i dagsläget råder brist på parkeringsmöjligheter i området. Detta innebär att parkeringssituationen kommer att försämrats ytterligare. De nya fastigheterna som planeras ligger i Nationalstadsparken. Ekarna kommer att beskuggas större delen av dagen vilket inverkar på deras naturliga utveckling.

Stefan Håkansson, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar detaljplaneförslaget då boendemiljön försämrats då de flesta husen i området redan idag är höga. Det är idag problem med studenthusen på så sätt att det skräpas ned och är allmänt skrämt och störande. Studentbacken, är idag redan "överbefolkat" och det är ofta problem med sop- och återvinningsshantering samt att det redan idag är för få möjligheter till parkering. Skapa ett slags "Campus" i närheten av universitetet eller KTH då det finns gott om plats där. Om planerna förverkligas vid Studentbacken bör påbyggnaden kan ske som en "trappa", dvs. att huset närmast Erik Dahlbergsgatan blir högst och sedan minskar man på antalet våningar så att bostadshusen inte påverkas boendemiljömässigt. Kan inte acceptera att staden sätter de temporärt boende studenternas behov framför de permanentboendes boende- och livsmiljö.

Per Jakobsson och Gunilla Skoglund, Studentbacken 32, 11557 Stockholm

Den planerade påbyggnaden av de tre skivhusen är olämplig. Brf Gärdesbackens två byggnader ligger i direkt anslutning till Väbeln 3 på slutningen mot norr. Påbyggnaden innebär att husen hamnar i kraftig skugga likaså barnens lekplats samt takterrasser. Bostadsrättsföreningen nämns inte i planbeskrivningen. Där framgår endast kortfattat att "bostadshusen öster om studenthusen" kommer att "påverkas av påbyggnaden". Påbyggnaden av skivhusen påverkar högst påtagligt stads- och landskapsbilden och därmed också riksintresset Gärdet. Bebyggelsen kring Gärdeshöjden har stor betydelse för stadsbildens siluett, som är viktig för den totala upplevelsen av Gärdet. Studentbostäderna har idag endast tillgång till en begränsad närmiljö. Då planförslaget medför en utökning

av antalet boende kommer tillgången och kvaliteten på närmiljön att försämrast. De små grönområdena mellan skivhusen kommer att ianspråktagas av kompletteringsbyggnader. På de två bostadsgårdarna planeras skärmtak till cykelparkeringar. Resultatet blir att studenternas uteplatser och grönområden minskar, samtidigt som antalet studenter i fastigheten ökar. Detta påverkar boendemiljön även för kringboende. Antalet parkeringsplatser för bilar är redan idag för få.

Victor Jakobsson, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Avstyrker påbyggnaderna på studentbostadshusen. Det blir ett höghus och passar inte in på Gärdet vare sig i höjd eller i utformning. Siluetten av Gärdet och Gärdeshöjden skulle försvinna. Den i dag ljusa lägenheten blir mörk. Boendemiljö kommer att försämrast. Den gemensamma solterrassen kommer att bli helt skuggad. Redan idag är det ganska mycket fester, skrik och stök från studenterna. Fler studenter kommer att skapa en otrygghet, särskilt för de äldre som bor i föreningens hus.

Daniel Jansson, Furusundsgatan 3, 115 37 Stockholm

Förslagen till detaljplan för Väbeln 2 och Väbeln 3 bör inte genomföras. Processen lämna en del övrigt att önska vad gäller Väbeln 3. Stiftelsen Stockholms Studentbostäders ursprungliga ansökan om planändring såg inte ut på det sätt som gällande förslag gör, ingen påbyggnad på det tre höga huskropparna. Stadsbyggnadskontoret gjorde en bedömning att en "mindre påbyggnad om ca två-tre våningar kan vara möjlig. Stadsbyggnadsnämnden fastställer att planprocessen ska ta "sin utgångspunkt i att påbyggnaden ska omfatta fem våningar". Någon motivering från nämndens sida står inte att finna. De hus som byggdes på Studentbacken 2006/2007 är ca 8 våningar höga och detaljplaneförslaget för Väbeln 2 omfattar en byggnad om ca 8 våningar. De föreslagna högre byggnaderna skulle få en alltför stor påverkan på den befintliga miljön. Att föreslå att det ska göras i områden av kulturhistoriskt intresse är än märkligare.

Genomförs planförslaget för Väbeln 3 kommer boendemiljön för de som bor på Gärdeshöjden, främst Smedsbacksgatan, Furusundsgatan och Rindögatan samt Studentbacken, att påverkas högst väsentligt. Ljusinsläpp och utsikt kommer i varierande grad att försämrast. I vissa fall kommer all utsikt försvinna och ljusinsläppet minska högst väsentligt. Den fria vy som idag finns från Furusundsgatan västerut kommer i princip helt att försvinna och därmed kommer den enhetliga funkismiljön att brytas av. Kulturarvet kommer att förstöras. Trängseln kommer att öka i området med konsekvenser för sophantering och ökad tillfartstrafik som följd. Under byggperioden blir det ett omfattande buller och andra störningar.

Riksintresset Gärdet

Gärdeshöjden med dess unika siluett är ett riksintresse. Inga förändringar får göras på de byggnader som finns på Gärdeshöjden. Att en detaljplan vars genomförande skulle skymma delar av Gärdeshöjden torde stå i direkt strid med syftet att låta Gärdet utgöra ett riksintresse. Genom att titta på modellen från storängsbottenshålllet förstås vilken totalt ändrad bild av Gärdeshöjden ett genomförande av detaljplanerna skulle medföra.

Påverkan på djur och natur

Påbyggnader och ytterligare ett åttavåningshus kommer att medföra ett minskat ljusinsläpp som försämrar förutsättningar för djur och växter. Fler boende kommer att "slita" på miljön och förutsättningarna för djur och växter att överleva i området kommer därmed att försämrast. Området utgör en "flaskhals" i spridningszonen mellan Norra och Södra Djurgården och genom ytterligare byggnationer i området skulle djurens spridningsmöjligheter försämrast eller helt omöjliggöras.

Allmänt

Både planbeskrivningen och tjänsteutlåtande anger en mängd förutsättningar och skäl till varför detaljplaneförslagen inte ska genomföras – hänvisningar sker till "Riksintresset Gärdet", "Nationalstadsparken" och "Värdekärna". Slutsatsen borde vara att genomförandet av de båda förslagen skulle vara i strid med miljöbalken. Det är uppenbart att de båda förslagens påverkan på omgivningen inte beskrivits i den detalj och med den tydlighet som kan krävas. Det gäller såväl skuggningspåverkan, påverkan på djur- och naturliv och de kulturvärden som finns i området. Det är uppenbart att detta är ett beställningsjobb från politikerna och det är att beklaga att stadsbyggnadskontoret inte på ett mer handfast sätt kan få dem att förstå orimligheten i förslagen.

Nicklas Johansson, Furusundsgatan 3, 11537 Stockholm

Motsätter sig en påbyggnad av Våbeln 3 då det skulle innebära att hela Gärdeshöjden förstörs. Volymmässigt är den tilltänkta påbyggnaden med 18 meter närmast ett förakt för riksintresset Gärdesstaden. Bebyggelsen på Gärdeshöjden är idag anpassad efter rådande höjdskillnader där husens höjder följer terrängen. Högre hus på högsta punkten och lägre hus i dal. Gärdeshöjden bildar därför en imponerande siluett för hela djurgårdsområdet. Blir förslaget verklighet så kommer denna siluett helt att försvinna sett från Storängsbotten. De nya påbyggnaderna kommer dessutom att medföra att omfattande delar av de befintliga områdena/byggnaderna kommer hamna i mörker. De solstudier som gjorts är felaktiga. Detta har påpekats skriftligen till stadsbyggnadskontoret. Det vore olyckligt om ett beslut skulle tas på felaktiga grunder. Intressant är även att jämföra/läsa planbeskrivningen gällande Våbeln 2: "Det har varit viktigt att byggnadens höjd förhåller sig till höjden på bebyggelsen söder om planområdet". Att inte Våbeln 3 ska ta hänsyn till rådande höjder och byggnader är konstigt, samma resonemang måste gälla för Våbeln 3 som för Våbeln 2.

Susanne Johansson, Rindögatan 13, 11536 Stockholm

En påbyggnad med två våningar, indragna på samma sätt som påbyggnaderna på några fastigheter på Sandhamnsgatan, kan vara lämpligt i detta fall och skulle inte nämnvärt påverka utseendet av stadsdelen. Om man däremot bygger fem våningar på de redan höga husen skulle de bli som en vägg från Lidingöväghållet och stadsbilden skulle bli totalt annorlunda. Tillsammans med det föreslagna nya huset på fastigheten Våbeln 2 blir det som en kompakt mur som totalt gömmer Gärdeshöjden och dess fina funkisbebyggelse. Förslaget på fasadens utseende på de nya våningarna är förfärligt då de helt avviker från både de nuvarande studenthusen som funkishusen på Gärdeshöjden.

Patricia Jonsson, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Motsätter sig planerna på tillbyggnad. Förslaget är ogenomtänkt och dålig hänsyn har tagits till Studentbacken 32 och 34 som hamnar nästan helt i skuggan av de tillbyggda husen. Föreningen har lagt ner mycket arbete och pengar på att skapa trivsamma grönområden med träd, buskar och blommor. Växtligheten

kommer inte att överleva. Studenterna utnyttjar föreningens grönområden för grillning, picknick etc. Enligt planförslaget ska det byggas småbyggnader som tvättstugor mm på Jerums grönområden. Detta i kombination med det utökade antalet studenter är en ekvation som inte går ihop.

Solterrassen på Studentbacken 32 kommer hamna helt i skugga under hela dagen. En tillbyggnad av Jerumhusen skulle genom sin skuggning av lägenheterna och omkringliggande gård orsaka en värdesänkning på lägenheterna. Om detaljplanens förslag skulle bli av så bör Brf Gärdesbacken beviljas bygglov för motsvarande antal våningar så att dess hus blir lika höga som Jerums. Försäljningen av dessa nya lägenheter skulle kunna kompensera medlemmarna via avgiftssänkningar genom föreningens då förbättrade ekonomi.

Claes Kjellander, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Starkt emot projektet. Lägenheterna blir mörkare, lekplats på gården och solterrass faller i skugga. Hänsyn bör tas till befintliga byggnader i närheten. Studentbostäder borde byggas vid universitetet.

Aune Laakonen och Kari Joki, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Förslaget är olämpligt och tråkigt och ger på sikt försämrad livskvalitet. Området är redan överbefolkat. Inte tillräckligt med plats för sopor, bilar och cyklar. Det tråkigast av allt är att himlen kommer att skymmas från fönstren. De nya fasaderna ger ett oroligt intryck.

Ylva Larsson, Erik Dahlbergsgatan 56, 115 57 Stockholm

Protesterar mot alltför många våningar på studenthusen. Gärdet har till sin karaktär att vara luftigt och grönt. Det kommer också innebära problem vad gäller trafik och P-platser. Vi har nog med avgaser och trafikbuller från Erik Dahlbergsgatan och Lidingövägen.

Fredrik Lindstedt, Furusundsgatan 3, 115 37 Stockholm

Motsätter sig förslagen. Låt inte detta bli ett prejudikat för hur man kan förstöra ett riksintresse för kortsiktiga politiska och ekonomiska intressens skull.

- Tiden mellan samrådsmöte (2 maj 2011) och att det synpunkter kan lämnas (20 maj) är extremt kort. Det är nödvändigt ge boende på och kring Gärdeshöjden gott om tid att förbereda och lämna in synpunkter. Ett programsamråd borde ha föregått detaljplaneringen. Det är anmärkningsvärt att politikerna inte stämt av med de boende i närområdet. Förslagen för Våbels 2 och 3 är extremt omfattande projekt som borde prövas var för sig.

- Byggnationen kommer att skugglägga delar av Gärdeshöjden under sen eftermiddag/ kvällstid. Under sommarhalvåret är det relevant med solstudier fram till 21-tiden.

- Det är redan mkt svårt för boende i området att parkera.

- Nedskräpning kring Studentbacken är ett stort problem, likaså busliv och hög musik. En konsekvensanalys av att antalet studenter i området ökar saknas.

- Bostäderna angränsande den tänkta byggnationen är gamla och har obefintlig bullerisolering och i många fall tunna fönsterrutor. Särskilt hårt kommer våra äldre att påverkas av bullret. De har i många fall inte möjlighet att ta sig ut alls om dagarna.

- Översiktsplanen Stockholm 1999 definierar begreppet "Stenstadens krans" och det förhållningsätt som skall råda för Gärdet. nämligen att: *"Kompletteringar med nya hus är normalt inte möjliga inom området. . . . Bebyggelsen i respektive enklav bibehåller sin sammanhållna helhet. Husen kan ändras under*

förutsättning att deras proportioner, färg, fasader och tak bibehålls med en tidstypisk och sammanhållen prägel. . . . Det öppna sambandet mellan bebyggelse och natur bevaras. ”Även då det planerade bygget ligger strax utanför riksintresset Gärdet så påverkar det upplevelsen av det samma negativt.

- Påbyggnationen kommer förändra hela Gärdeshöjdens karaktär/skyline. Befintliga hus har en gedigen tidstypisk och karakteristisk utformning. Utseendet av husen på Gärdeshöjden är strikt reglerad och inte heller Tingshuset får ändras. De högsta byggnaderna i området är 8 eller 9 våningar. Studenthusen kommer nu tillåtas bli 18 meter högre än detta och alltså påtaligt färga hur närområdet upplevs. Påbyggnaderna ger ett miljonprogramintryck.

- De befintliga studentbostäderna upplevs redan nu som en massiv koloss. Att utöka till skyskrapor kommer göra att de blir då de högsta husen på Gärdet och kommer att färga av sig på ett oönskat sätt.

- Förlägg studentbostäderna i det nya 9 våningshuset i stället.

- Håller de befintliga studenthusen för påbyggnaden?

- Platsen är utsatt för buller från Lidingövägen. Här passerar transporter med farligt gods. Att hävda att höjden utgör ett skydd är inte rimligt ur ett riskperspektiv där det är antalet människor som inryms på en given yta som avgör huruvida en evakuering lyckas eller inte.

- Det har byggts två nya punkthus i området. Såväl arkitekturen som höjden kan anses smälta in i området. ”*Punkthusen ska ansluta till den byggnadsstil som kan återfinnas inom Gärdeshöjden. Fasaderna ska vara putsade i en ljus färg och taken ska vara plana och ha en mörk och matt färg.*” Varför gör stadsbyggnadskontoret en omvärdering av sådana tidigare väl värnade principer?

- Gärdet utgör ett Riksintresse. Arkitekturens funktionalistiska formspråk har inordnats i en stadsplan enligt 1930-talets stadsbyggnadsidéer. Sett från Norra Djurgårdsstaden kommer området se ut som ett miljonprogram. Uppe på själva höjden kommer den fina grönskan och solen skuggas. Dessa hus kommer att tona upp över hela Gärdeshöjden – som inte längre kommer upplevas som någon höjd. Genomförs planerna påverkas områdets landskapsbild och helhetsmiljö negativt.

- Inom Nationalstadsparken får ny bebyggelse tillkomma endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur och kulturvärden skadas. Den nya bebyggelsen kommer allvarligt skada såväl områdets kulturvärde som upplevelsen av parklandskap.

- Djurlivet i Nationalstadsparken riskeras. Målet som anges för skötsel i skriften *Skötselplan för Nationalstadsparken i Stockholm, Solna och Lidingö kommuner (2006)* är att ”områdets biologiska mångfald och funktion som spridningskorridor måste förstärkas med bevarande och förstärkning av de parkstråk som finns med etablering av framförallt träd och planteringar.” Det helt nya bostadshuset utgör ett direkt och allvarligt åsidosättande av detta mål.

Manfred Lillbäck Studentbacken 32, 11557 Stockholm

Ogillar detaljplaneförslaget. Studentbacken är en mycket kort/trång återvändsgata med en trång vändplan där det dessutom står en Miljöstation. Detta medför redan i dagsläget ett stort miljöproblem i form av dålig sophantering från studentbostäderna och mycket trafik från omkringliggande hushåll. Eftersom det är en trång gatstump blir det ofta problem med framkomligheten för boende i området. (På vintern är det hopplöst.) Ytterligare hushåll vore miljömässigt en katastrof. Det är redan i dag för få p-platser på gatan.

En påbyggnad skulle medföra att de flesta lägenheterna inte längre får solljus eller ser himmelen utan faller i skugga största delen av året. Med andra ord mycket försämrad boendemiljö. Barnens lekgård hamnar i skugga största delen av dagen. Vår gemensamma solterrass faller i skugga.

Lurad/överkörd av politikerna. Vid köpet av lägenheten sades det av JM och andra "tillförlitliga personer" att här på Gärdet fick man inte bygga högre eller ändra det minsta på husen, knappt göra något på sin balkong. Gärdets vackra stadssiluett skulle förstöras helt o hållet av dessa påbyggnader.

Marcus Nilsson och Karolin Guldevall, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm
Avstyrker påbyggnader på studentbostadshusen. En sådan påbyggnad skulle helt skymma solens strålar in i lägenheten. Föreningens lekplats och det lilla grönområdet runt det, som är det enda område där barn kan leka i närheten, också skulle hamna i skuggan, likaså takterrassen med sina solstolar. Det är ansvarslöst av staden att komma med ett förslag att om planerna genomförs förstöra det arkitektoniskt vackra Gärdet och dessutom köra över grannarna. Bostadsrätten skulle sjunka betydligt i värde. Boendekvaliteten skulle försämrast avsevärt, också för studenterna. Antalet parkeringsplatser i området har aldrig varit tillräckligt många, och med byggnationen minskar antalet drastiskt och därmed försämras den redan idag besvärliga parkeringssituationen.

Kent och Marianne Norén, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm
Ogillar förslaget. Byggnationerna kommer att påverka Gärdets unika kulturvärden som ligger i nationalstadsparken och kommer att påverka djur och natur, orsaka högre bullervärden, sämre ljusinsläpp med skuggningseffekter. Det blir mer folk på en begränsad yta. Det är trångt redan idag. Stadssiluetten av Gärdet förändras helt. Lägenheterna blir mörkare då ljusinsläppen begränsas. Staden värnar inte en god boendemiljö genom att medge höga hus alldeles intill föreningens bostadshus.

Heléne Nyman, Erik Dahlbergsgatan 56
Bra med fler studentbostäder och 5 våningar. Prat om mer sopor, trängsel och brist på p-platser är inte relevanta invändningar.

Rikard Olofsson och Lynda Ondrasek Olofsson, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm
Motsätter sig tillbyggnaden som kommer att skugga den egna lägenheten och påverka boendemiljön negativt. Den privata ekonomi påverkas också negativt då värdet på lägenheten kommer att sjunka. Självklart togs i samband med köpet hänsyn till hur omgivningen såg ut och hur den skulle kunna komma att förändras. Att besluta att försämma den unika miljön på Gärdet på detta radikala sätt är anmärkningsvärt. Tillbyggnaden försämrar möjligheterna till utevistelse på området för barn och föräldrar. Av solstudien framgår att tillbyggnaden kommer att skymma föreningens gård som redan i dag är påverkad av trafiken på Lidingövägen. Det skulle vara mer välkommet att anpassa de befintliga studenthusen, som redan i dag stilmässigt avviker från övrig bebyggelse, till den stil som i övrigt förekommer på Gärdet. Studenter nyttjar bostadsrättsföreningens gård och detta kommer att ske oftare när antalet boende ökar. Vidare förekommer redan i dag problem med nedskräpning i omgivningen och risken är stor att dessa problem förvärras.

Jonas Oscarsson, Ruby Awadalla och Noah Oscarsson, Furusundsgatan 2, 115 37 Stockholm

Bevarande av Gärdesstadens kulturvärden.

Enligt fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken, i vilken Våbeln 3 ligger som en del av Gärdesstaden, står att Gärdesstaden erbjuder utbyggnadsmöjligheter samtidigt som natur- och kulturvärden bevaras. I miljöbalken stipuleras att ny bebyggelse endast kan komma till stånd om det sker utan att det historiska landskapets kulturvärden skadas. Påbyggnad av skivhusen bryter mot bevarandet av Gärdesstadens kulturvärden och skadar desamma.

- Förslaget kommer negativt påverka hela Gärdeshöjdens karaktär och känsla då studenthusen med sin höjd och extrema utformning av fasad kommer att få en dominerande roll i området. Den balans som idag finns mellan de olika husen kommer helt att rubbas. Ingenting har i grunden förändrats som gör att det är mer lämpligt att bygga studenthusen 13 våningar idag än vad det var 1961.

- Byggandet av norra Djurgårdsstaden leder till en ny vy från norr av Gärdeshöjden vars siluett försvinner bakom de stora studenthusen. Ett förslag att bygga ett 9 våningshus precis bredvid studenthusen gör att detta block av fyra hus kommer bilda en tät och jättelik mur mellan Gärdeshöjden och norra Djurgården.

- Idag är Gärdeshöjden en markant och till byggnadsutformning karaktäristisk homogen höjd i Stockholm stadsbild synbar från flera av Stockholms utsiktspunkter. Det är viktigt att inte ignorera historien eftersom det fanns en tydlig idé bakom byggandet av bostadsområdet Gärdet. Husen ligger fristående från varandra. Det finns också många grönområden mellan husen. De fyra stora betongblocken kommer att ha en instängande och isolerande inverkan på sitt närområde och för de kringboendes boendemiljö. Skuggningseffekter och minskat ljusinsläpp kommer leda till drastiska försämringar även för djur och växter.

Samma regler för alla

Då fastigheter i området ansökt om tillstånd att få göra ändringar har dessa avslagits med hänvisning till bevarandet av Gärdeshöjdens karaktär. Det är ologiskt, inkonsekvent och orättvist att stadsbyggnadskontoret överväger godkänna påbyggnaderna då dessa uppenbart och markant ändrar hela Gärdeshöjdens karaktär med sin avvikande utformning och storlek. För övriga fastighetsägare är det 8 våningar som gäller i detta område. Ingen annan har fått tillstånd att bygga högre. Är det inte samma regler för alla. Är studenter viktigare än de permanentboende i området?

Ekonomisk nytta/externa effekter

Den ekonomiska nyttan av att göra en påbyggnad med 5 våningar ger 150 studentrum enligt planbeskrivningen. Detta måste ställas i relation till de externa kostnader som en påbyggnad kommer ge för kringboende. Till de externa effekterna är en klart sämre boendemiljö, en förändring av landskapsbilden, förstörda kulturvärden, försämring av miljön för djur och växter, ökat buller, problem med avfallshantering samt svårigheter för bilar att ta sig fram på en smal vägstump och trång liten vändplan vid Studenbacken. Som synes blir priset för dessa knappa 150 rum mycket högt. Är det verkligen värt priset?

Noah Oscarsson, 1 år och 3 månader, Furusundsgatan 2

Har idag en fin grön utsikt och kan titta ut från fönstret och se hästarna. En påbyggnad på studentbostäderna och ett stort hus på parkeringsplatsen blir då-

ligt. Gör något fint för småttingarna. Bygg en fin lek plats i närheten för alla barn, Tessinparkens lekplats är för trång.

Artur Ringart, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar detaljplaneförslaget. Den här delen av Nationalstadsparken klarar inte fler boende utan att den förstörs. Mer trafik, fler bilar, parkeringsplatserna är för få redan idag, mer nedskräpning, sophantering idag är undermålig (pga. att några hyresgäster i Jerum inte sköter sig), färre gröna ytor att vistas på, både för människor och djur, snöröjningen kommer att försvåras och det blir ännu större problem för den trafik som måste fram. Permanent boende i Studentbacken 32 och 34 kommer att få leva i skugga. Tillgången till sol på gröna ytor, terrasser, balkonger och lägenheter blir obefintlig. Är det viktigare att förstöra nationalstadsparken för all framtid och det permanenta boendet för 78 studentlägenheter? En skola med 500 elever kommer också att inleda sin verksamhet i området.

Connie Ringart, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar detaljplaneförslaget. Hyresgästerna i Jerumhusen är ansvarslösa och kastar ut saker genom fönstret och sopor slängs utanför sopsorteringskärnen. Bävar för konsekvensen om det blir ännu fler hyresgäster. En påbyggnad ger försämrad boendemiljö. Studentbacken kommer att bli igenkorkad. De två senaste vintrarna har det varit mycket svårt att snöröja. Bilar från boende på närliggande gator parkerar här. Helt galet avseende trafik- och boendemiljön med ytterligare bostadshus och skola. Bebyggelsen blir en vägg rest precis utanför den egna balkongen och skymmer solen. Lekplatsen för barnen kommer ligga i skugga mesta delen av dagen. Förslaget, som inte var aktuella när lägenheten köptes, har förändrat förutsättningarna. Det känns som om politiker och tjänstemän struntar i den mänskliga aspekten. Ett bättre alternativ vore att riva Jerumbyggnaden och göra grönområde av ytan. Det vore att främja boendemiljön och att vårda och utveckla nationalstadsparken till det bättre.

Erik Rosvall, Furusundsgatan 2

Stadsdelsförvaltningen har inte fullt ut vägt för och nackdelar för personer i området. Att försämma kvaliteten på lägenheten för boende genom mer insyn och att radera bort det som gjort boendet unikt, utsikten, känns inte bra. Gärdet är unikt pga. sin grönhed och balansen mellan grönområden, bostäder och infrastruktur. Att bygga på höjden vid Gärdet hotar den balansen och höjden kommer på sikt att urholka det värde som finns på Gärdet, där grönområden får området att särskilja sig. Att förvalta det är viktigare än att jaga kortsiktiga vinster i form av antal bostäder per hektar. Att försöka imitera Stockholms stadskärna på Gärdet kommer på sikt erodera värdet.

Kerstin och Chandur Sadarngani, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Protesterar mot tillbyggnaden. Den förstör närmiljön, silhuetten förfular hela området, ger skuggor och försämrar utsikten för många. Parkeringsmöjligheter och framkomligheten på Studentbacken försämrar med ökat antal boende.

Sten Schröder, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Förslaget bör förkastas inom Våabeln 3 och en sansad nyproduktion av bostäder kan tillskapas inom Våabeln 2. Behovet av flera studentbostäder i Stockholm, får inte utgöra underlag för att man ska kunna bygga stora mastodonthus som förfular vår närmiljö. Byggnadernas utformning utgör ett flagrant intrång i

parklandskapets naturmiljö inom Nationalstadsparken, utan beaktande av det historiska landskapets kulturella värde.

Trafikpåverkan, angöring och parkering

Trafiksituationen på Studentbacken är i nuläget kaotisk. Tillgängliga platser i parkeringsgaraget inom Jerumgaraget täcker inte behovet av bilparkering för de boende (även om man räknar hem det via parkeringsnormen för studentbostäder). För att angöra de föreslagna nya södra entréerna på Jerum måste någon form av angöringsficka anordnas för på- och avstigande trafikanter, vilket ytterligare minskar antalet parkeringsplatser på gatan. Missnöje med rådande trafiksituation har även framförts av sophämningsentreprenörer.

Grönytan med lekplatsen

Grönytan och lekplatsen på brf. Gärdesbackens tomtmark brukas i nuläget av Jerums studenter. De komplementbyggnader som avses att byggas på gårdarna mellan Jerumhusen, bidrar inte till utökade friytor för studenternas rekreation. När cykeluppställningsplatsen framför Jerum är fullbelagd, ställer studenterna sina cyklar i cykelställ på brf. Gärdesbackens tomtmark. Ett utökat antal boende inom Jerum lär inte minska studenternas ohämmade cykelparkering.

Sol och skuggförhållanden

Byggnader på Studentbacken 30-32 och 34 kommer att påverkas av den ändrade sol- och ljusinstrålningen i lägenheterna. Lägenheterna kommer att bli mörkare. Detaljplaneförslagets slutsats att "den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan för miljö, kulturarv eller människors hälsa" är felaktig vad avser förhållandena på Studentbacken 30-34.

Cecilie Schönström, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Protesterar kraftigt mot denna åtgärd för att lösa studenternas bostads fråga. Spridningssambandet mellan norra och södra Djurgården försämras. Ekologiska värden påverkas negativt. Planområdet ligger inom Nationalstadsparken och en påbyggnad av Jerum kommer att göra ett stort intrång på parklandskap och naturmiljö. Det historiska landskapets kulturvärden skadas för all framtid. Påbyggnaden kommer försämra de boendes närmiljö negativt, många får ingen sol, ingen himmel dessutom redan svårt med parkering och framkomlighet för renhållning, som redan är ett stort problem. Påbyggnad av Jerum innebär ca 720 studenter + eventuella barn, från nuvarande ca 450 studenter. Grönområdet mellan de tre byggnaderna kommer inte räcka till. Dessutom bostadshus med 8 våningar och skola i gamla Tingshuset med många elever och lärare.

Mikael Schönström, Studentbacken 32 115 57 Stockholm

Förslaget är förkastligt och fult med sina avvikande fasader. Det blir ett ökat tryck på parkering, sophämtning och gräsytor. Husens höjd kommer att påverka närområdet negativt och höja sig över hus och trädlinje. Ljusförhållandena försämras. Förslaget går emot riksintresset Gärdet och Nationalstadsparken. Kulturvärden urholkas.

Mona Schönström, Studentbacken 32 115 57 Stockholm

Förslaget är högst olämpligt. Det blir ett ökat tryck på parkering och sophämtning. Festande studenter stör redan i dag på nätterna. Ljusförhållandena försämras. Studentbacken blir mindre attraktivt som bostadsområde.

Peter Schönström, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Protesterar kraftigt mot förslaget. Riksintresset Gärdet påverkas negativt. I nationalstadsparken tillåts ingen ny bebyggelse med intrång i naturmiljö och så att kulturvärden skadas. Ekologisk spridningszon påverkas negativt. Boendemiljön försämras, Studentbacken förträngs, svårigheter för parkering, vinterplogning och sopbilar. Fler boende ger sanitära olägenheter som avfall och råttor. Stora skuggeffekter.

Marianne Soop, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Motsätter sig planförslaget. Närmaste granne till Jerumhusen är Brf Gärdesbackens två hus. Husen fick inte byggas högre än Jerumhusen och skulle anpassas till höjd och byggnadsstil till husen på Gärdeshöjden (riksintresset Gärdet). Men nu ska Jerumhusen plötsligt bli 18 m högre utan minsta hänsyn till närmaste grannen Brf Gärdesbacken, till högsta våningsantal och till funktisstillen på Gärdeshusen. Varför har inte konsekvenserna för Brf Gärdesbacken analyserats? Redan idag är studenthusen med sina 8 våningar påträngande men det accepteras, de var först på plats. Men en påbyggnad nu när vi som bor här permanent har utgått från att Jerumhusen inte kunde bli högre än vad som föreskrivs i nu gällande plan. Lägenheterna blir mörkare. Den gemensamma solaltanen på Studentbacken 32 kommer att ligga i skugga. Studentbacken är en kort återvändsgata som avslutas med en trång vändplan. Redan idag är trafiksituationen besvärlig och kommer att bli än värre vid en påbyggnad. En påbyggnad kommer att påverka gärdessiluetten negativt. Läget i Nationalstadsparken och närheten till riksintresset Gärdet kräver en noggrann analys av stadsbilden.

Hanne Standal-LaRoche och Richard LaRoche, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm
Ogillar detaljplanerna. Att bygga 5 våningar till sänker områdets vackra harmonierande utseende, dess attraktivitet och mörkar hela området och husen runt Studentbacken 32-34. JM ville bygga husen högre men nekades. Husen fick inte avvika från stadssiluetten. Med den vetskapen köptes lägenheten högst upp, i tro om att ingen fick bygga högre runt om. Att göra en påbyggnad på Jerums studentlägenheter med fem våningar förstör stadssiluetten. En påbyggnad skulle mörka lägenheten, skugga bostadsrättsföreningens gemensamma grönområden, skugga den gemensamma takterrassen och våra barns lekplats. Detta sänker också självklart värdet på lägenheterna. Samtidigt finns inte nog med parkeringsplatser. Det är också problem med avfallshantering och stökighet runt Jerum. Ska studenternas behov ställas mot de permanentboende i området? Djur och natur kommer att påverkas inom nationalstadsparken och bullervärden kommer utökas avsevärt under en lång period.

Birgitta Stavenow, Studentbacken 32, 115 57 Stockholm

Lägg ner planen. God boendemiljö är oftast inte förenligt med stora kollektiv. Dessa medför lägre ansvarskänsla hos de boende. Argument mot tillbyggnaden är att lägenheterna blir mörkare och sjunker i värde, värnar inte god boendemiljö att medge så höga hus intill befintligt boende, lekplatsen skuggas, solterrassen skuggas, grönytorna skuggas, parkeringsplatserna är otillräckliga redan i dag, stadssiluetten av Gärdet förändras helt, otillfredsställande avfallshantering för Jerumhusen redan i dag och studentbehov ställs mot permanentboende.

Krystyna och Anders Strand, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Motsätter sig tillbyggnaden. Påbyggnaderna påverkar negativt utsikt och ljus. Att inte längre kunna se himlen från det egna fönstret innebär att boendemiljön avsevärt försämras. När husen på Studentbacken 32-34 byggdes kunde inte

bygglov ges för mer än åtta våningar. Vad är det som gör att man nu tänker ge grannfastigheten bygglov för 13 våningar? 13 våningar ändrar till det negativa helt den karaktär som området har. Det måste finnas konsekvens och rimlighet i de beslut som fattas. Det är bra att staden tar hänsyn till småkryp och växtlighet, men kanske också att man tänker på de människor som dagligen kommer att beröras. Det är problem med sophantering vid studentfastigheterna. Studenter har slängt ut kylskåp, TV-apparater och matrester från fönstren direkt ner på gatan. Kring de sopcontainrar som finns nedgrävda har det tidvis legat drivor med soppor till glädje för råttorna. Med fler boenden ökar risken för ökad nedskräpning.

Pontus Vall, Furusundsgatan 3, Stockholm

Motsätter sig starkt någon form av byggnation på Väbeln 2 och 3. I dagsläget har lägenheten en underbar utsikt från balkongen på 2:a våningen. Planförslaget skulle totalt massakrera utsikten och därmed även värdet på lägenheten. Boendet kommer också att bli stört av den ljudnivå som kommer råda på arbetsplatsen. Utbyggnaden kommer att skymma Gärdeshöjden som utgör ett riksintresse. Djurlivet i Nationalstadsparken kommer att påverkas negativt då området utgör länken mellan Norra Djurgården och Gärdet och är huvudpassagen som djur använder sig av när de rör sig mellan de två delarna av Nationalstadsparken.

Helena Varenius, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Förstör fullständigt den mjuka siluetten av hela Gärdeshöjden. Studentbacken ligger inom Nationalstadsparken och denna är av riksintresse. 18 meters påbyggnaden kommer att skugga lekplatsen, grönytor och lägenheter. En redan besvärlig trafikmiljö kommer att bli ännu värre. Boendemiljön försämras med fler bilar, större sopberg, krympande rekreationsytor, sämre ljus och stora skuggor över de boende. Framkomligheten vintertid är mycket begränsad på grund av snödrivor. Med hisschakt på södra gavlarna blir framkomligheten ännu mer begränsad för gående, sopbilar, och utryckningsfordon. Parkeringssituationen är idag redan besvärlig.

Ebba och Per Welén, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Ogillar detaljplaneförslaget som ser groteskt och otrevligt ut och förstör stads-siluetten av Gärdet totalt. Nationalstadsparken och Gärdets unika kulturvärden kommer att påverkas. Förslaget kommer att påverka djur och natur, orsaka högre bullervärden, sämre ljusinsläpp, än mer folk på en liten och begränsad yta och dess följdproblem med sopor, nedskräpning, bilparkering och cykel-parkering. Håller husen för en så stor påbyggnad som fem våningar? Den egna lägenheten blir mörkare och sjunker i värde. Föreningens grönytor skuggas och lekplatsen kommer att ligga i skugga. Studenternas behov ställs mot permanentboende. Det är inte att värna om en god boendemiljö att medge så höga hus alldeles intill befintliga bostadshus. Gör det tilltänkta bostadshuset invid tings-rätten till studentboende. Hur attraktiv är den platsen för permanentboende?

Mats Westling, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Protesterar starkt mot påbyggnad av Jerum. En påbyggnad kommer att försämra situationen för boende på Studentbacken 32 och 34. Enligt JM som producerade dessa fastigheter fick det inte byggas högre än den linje som skulle hållas mot Jerums fastighet för att inte förändra bilden av Studentbacken. Nu går det helt plötsligt bra att bygga på Jerumhusen med upp till fem våningar (18 meter) som gör att Studentbacken 32 och 34 kommer att stå i en "grop" och mista det

lilla ljus som finns idag. Ljudet som idag ligger och studsar från Lidingövägen kommer att förstärkas med ytterligare fasadytor som en reflektor. Redan idag är det problem med parkeringsplatser. Sophanteringen är ett sanitetsproblem och kommer att växa.

Joakim Widigs, Studenbacken 34, 115 57 Stockholm

Så pass höga som jerumbyggnaderna kommer att bli med 5 extra våningar passar inte in i området. Gränsen går vid två extra våningar, annars blir byggnaderna för höga. Det finns inte kapacitet för fler boende i området. Det är svårt att hitta en parkeringsplats, och sämre kommer det bli med en nyöppnad skola och ett nytt planerat bostadshus intill skolan. Det är ofta fullpackade tunnelbanevagnar från Gärdet på morgonen. Det är väldigt nedskräpat runt Jerum. Med så många fler studenter som tillbyggnaden skulle innebära kommer även detta att bli värre.

Afsaneh Zhaeintan, Studentbacken 34, 115 57 Stockholm

Lägenheterna sjunker i värde och blir mörkare. Antalet p-platser är otillräckliga redan i dag.

Staffan Åberg och Sandra Andersson, Studentbacken 34

Bor längst ned i hus 34 på Studentbacken och trivs mycket bra i lägenheten och tycker mycket om att sitta på uteplatsen som vetter mot innergården. Med nybygget faller uteplatsen i skugga stora delar av året. Lägenheten kommer att bli mörk och minska i värde. Låt påbyggnaden ske på alla hus utom det närmast Studentbacken 34. På så vis skulle många problem lösas samtidigt som studenterna får fler bostäder.

Övriga, ej sakägare

Elsa Atmer, Askrikegatan 17, 115 57 Stockholm

Har inkommit med Sten De Geers & Ulrika Retlevs brev.

Hélène Berlin, Smedsbacksgatan 3

Det är märkligt att detta förslag kan komma upp, då det frångår allt om hur Gärdet är uppbyggt och tankarna kring detta, funkisstilen på Gärdet. Frågar Miljöbalken 4 kap 7 §. Hur kan man bygga på så många våningsplan, rent tekniskt, utan att huset under tar skada?

Samtycker med synpunkterna i Sten De Geers & Ulrika Retlevs brev.

Julia Brandt, Gärdet

Blev besviken över planerna att bygga högre hus i Nationalstadsparken. Vad skulle det tillföra området förutom ett brott emot byggförbudet och en missnöjd gärdesbefolkning? Bostadsbristen är viktig att åtgärda, men är förstöringen av Gärdets helhetsintryck verkligen en helguten idé?

Brf. Haubitsen 2, Rindögatan 15, 115 36 Stockholm

Gärdesstadens kulturvärden.

Enligt fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken erbjuder Gärdesstaden utbyggnadsmöjligheter samtidigt som natur- och kulturvärden bevaras. Vidare stipuleras i miljöbalken att ny bebyggelse endast kan komma till stånd om det sker utan att det historiska landskapets kulturvärden skadas.

Den påbyggnad som anges i planförslaget bryter mot bevarandet av Gärdesstadens kulturvärden och skadar desamma. Påbyggnadens fasadutformning skiljer

sig från all annan arkitektur i Gärdesstaden. Påbyggnaden med sin höjd och extrema utformning av fasaden kommer få en dominerande roll i området. Den balans som idag finns mellan de olika husen i området kommer helt att rubbas.

Från norr kommer de nya påbyggnaderna göra att gärdeshöjdens siluett försvinner bakom de stora studenthusen. Dessutom finns ju förslag på att bygga ett 9 våningshus precis bredvid studenthusen som gör att detta block av fyra hus kommer bilda en tät och jättelik mur mellan gärdeshöjden och norra Djurgården. De byggnader som idag ligger på gärdeshöjdens norra kant söder om studentbacken kommer att uppfattas ligga nedanför och bakom de nya dominerande studenthusen trots att de ligger på en höjd. Det är inte förenligt med idén om att bevara Gärdesstadens kulturvärden.

Skuggningseffekter och minskat ljusinsläpp kommer leda till drastiska försämringar för kringboende och även ha negativa effekter för djur och växter. Studier avseende skuggningseffekter stämmer inte med verkligheten.

Byggnadsstilen är tidig funktionalism. Husen ligger fristående från varandra med grönområden emellan. Om byggplanerna går igenom kommer de fyra stora betongblocken ha en instängande och isolerande inverkan på sitt närområde och för de kringboendes boendemiljö. När studenthusen byggdes 1961 så togs hänsyn till Gärdeshöjden där de högsta husen ligger uppe på höjden och lägre hus längre ner. Ingenting har i grunden förändras som gör att det är mer lämpligt att bygga studenthusen 13 våningar idag än vad det var 1961. Det är snarare än mer olämpligt med tanke på att staden är på gång att växa norrut med norra djurgårdsstaden.

Samma regler för alla

Då fastigheter i området ansökt om tillstånd att få göra ändringar har dessa avslagits med hänvisning till bevarandet av gärdeshöjdens karaktär. Föreningen finner det ologiskt, inkonsekvent och orättvist att stadsbyggnadskontoret överväger godkänna den föreslagna utformningen av påbyggnaderna. Om Stiftelsen Stockholms Studentbostäder gynnas på detta sätt och kan bygga på höjden på befintliga hus, vilket alla andra i området inte får så är det mycket märkligt. För övriga fastighetsägare är det nämligen 8 våningar som gäller. Är det inte samma regler för alla. Är studenter viktigare än de permanentboende i området.

Ekonomisk nytta/externa effekter

Den ekonomiska nyttan av att göra en påbyggnad med 5 våningar ger 150 studentrum enligt planbeskrivningen. Detta måste ställas i relation till de externa kostnader som en påbyggnad kommer ge för kringboende. Till de externa effekterna kan vi räknas in klart sämre boendemiljö för många kringboende, en förändring av landskapsbilden, förstörda kulturvärden i Gärdesstaden, försämring av miljön för djur och växter, ökat buller, problem med avfallshantering, stora svårigheter för bilar att ta sig fram på en redan smal vägstump och trång liten vändplan vid studentbacken. Priset blir för dessa 150 rum mycket högt.

Brf Majtalaren 31, Rolf Greger Höglund, Engelbrektsgatan 23, 114 32 Stockholm
Hemställer att aktuella byggplaner avskrivs. Fastigheterna är belägna inom Nationalstadsparken vilket innebär att aktuella byggplaner bryter mot 4 kap 7 § Miljöbalken. Gärdet är ett område som är klassat som riksintresse och är därmed skyddat mot åtgärder som skadar natur- och kulturmiljön. Det är mycket angeläget att bevara dess genomtänkta karaktär. Det planerade bygget kommer

dramatiskt förändra gärdeshöjdens skyline och kraftigt försämra miljön runt-omkring.

Brf Smeden, Johan Axelsson, ordf., Smedsbacksgatan 11,
Föreningen avstyrker förslaget. Namnlista 83 namn.

Nationalstadspark

Fastigheterna är belägna inom det område av Nationalstadsparken som är smalast och har tätast bebyggelse. Miljöbalken 4 kap 7 § stadgar att ny bebyggelse får komma till stånd i Nationalstadsparken endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas. Nationalstadsparkens naturvärden kommer att skadas om den föreslagna ändringen av detaljplanen genomförs. Det blir nära på omöjligt för djuren, såsom orrar, grävlingar, rådjur, rävar och älgar att passera fritt mellan norra och södra delen av Nationalstadsparken. Information om att ekoanalys gjorts på ekätande djur – alltså enbart på insekter är helt otillräckligt. Däggdjuren måste också omfattas av analysen. Gärdets unika kulturvärden som representeras av den funktionalistiska bebyggelsen anpassad efter naturens förutsättningar kommer också att skadas påtagligt.

Riksintresse

Gärdet är ett bostadsområde som förklarats vara av riksintresse. Området är därmed enligt 3 kap 6 § miljöbalken skyddat mot åtgärder som påtagligt kan skada natur – eller kulturmiljön. Detta skydd är absolut och undantagslöst. Den planerade bebyggelsen ligger intill området av riksintresse, men skulle påtagligt skada riksintresset och är därmed lagstridig. Ladugårdsgärdet skulle förfulas avsevärt. Idag har vi den berömda gärdeskullen, som arkitekter från 1930 och framåt genomtänkt planerat. Stockholms stad gav inför Kulturhuvudstadsåret 1998 ut en översikt av Stockholms utveckling, "Stockholms årsringar." I skriften behandlas Gärdet under rubriken "Klassicistisk plan i funkisdräkt."

Övrigt

Fastighetsägare och förvaltare har under årtal värnat och bevarat denna skönhet. Skulle detta mastodontprojekt få genomföras skulle det kunna öppna nya vägar att bygga på den också känsliga bebyggelsen på exempelvis Brantingsgatan och Askrikegatan. Det ger många nya bostäder. Väbeln 3 planeras bli lika hög som det högsta huset på höjden. Den nya bebyggelsen kommer att skugga den befintliga bebyggelsen. I dagsläget finns inte grönområden inom fastigheternas område för de boende (studenterna) vilket gör att de nyttjar grannfastigheternas mark vilket inte kan vara tanken. Detta tryck kommer självfallet att öka vid den planerade exploateringsgraden.

Anders Carlsson, Majtalaren 6,

Protesterar mot det nybyggnadsförslag som föreligger för kv. Väbeln 2 och 3.

Sten De Geer, Smedsbacksgatan 11, 115 39 Stockholm

Ulrika Retlev, Odins Förvaltnings AB, Box 29084, 100 52 Stockholm

Annika Karlsson, Stenkorgens fastighets AB, Box 29084, 100 52 Stockholm

De föreslagna ändringarna i detaljplanen bör inte genomföras till någon del.

Nationalstadspark

Fastigheterna är belägna inom det område av Nationalstadsparken som är smalast och har tätast bebyggelse. Miljöbalken 4 kap 7 § stadgar att ny bebyggelse får komma till stånd i Nationalstadsparken endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och

kulturvärden skadas. De två undantag som anges i lagen saknar tillämplighet på de föreliggande förslagen. Det blir nära på omöjligt för djuren att passera fritt mellan norra och södra delen av Nationalstadsparken. Under åren har orrar, grävlingar, rådjur, rävar och älgar passerat. Ekoanalys har gjorts på ekätande djur, däggdjuren måste också omfattas av analysen.

Riksintresse

Gärdet är ett bostadsområde som förklarats vara av riksintresse. Området är därmed enligt 3 kap 6 § miljöbalken skyddat mot åtgärder som påtagligt kan skada natur – eller kulturmiljön. Detta skydd är absolut och undantagslöst. Den planerade bebyggelsen ligger intill området av riksintresse, men skulle tveklöst påtagligt skada riksintresset och är därmed lagstridig. Ladugårdsgärdet skulle förfulas avsevärt. Idag har vi den berömda gärdeskullen, som arkitekter från 1930 och framåt genomtänkt planerat för att bibehålla dess karaktär. Stockholms stad gav inför Kulturhuvudstadsåret 1998 ut en översikt av Stockholms utveckling, ”Stockholms årsringar.” I skriften behandlas Gärdet under rubriken ”Klassicistisk plan i funkisdräkt.”

Övrigt

Fastighetsägare och förvaltare har under årtal värnat och bevarat denna skönhet. Skulle detta mastodontprojekt få genomföras skulle det kunna öppna nya vägar att bygga på den också känsliga bebyggelsen på exempelvis Brantingsgatan och Askrikegatan. Det ger många nya bostäder. Väbeln 3 planeras bli lika hög som det högsta huset på höjden. Den nya bebyggelsen kommer att skugga den befintliga bebyggelsen. I dagsläget finns inte grönområden inom fastigheternas område för de boende (studenterna) vilket gör att de nyttjar grannfastigheternas mark vilket inte kan vara tanken. Detta tryck kommer självfallet att öka vid den planerade exploateringsgraden.

Lars Edvall, Smedsbacksgatan 18, 115 39 Stockholm

Solstudierna bör beaktas. Ju färre våningar som byggs på Studentbacken 25 desto mer kan bevaras av nuvarande solinstrålning.

- I första hand föreslås att påbyggnaderna på fem våningar minskas ner till fyra våningar för huskroppen med adress Studentbacken 21, till två våningar för Studentbacken 23 samt att Studentbacken 25 inte byggs på alls.

- I andra hand föreslås att påbyggnaderna blir fem våningar för Studentbacken 21, tre våningar för Studentbacken 23 samt en våning för Studentbacken 25.

- Oavsett hur många våningar som byggs på Studentbacken 25 föreslås att ingen utbyggnad av trapphus sker på husgaveln mot Studentbacken. Hiss/trappor bör lösas inom befintlig huskropp.

- De nuvarande huskropparna är tidstypiska för tidigt 1960-tal. Gestaltningen av fasaden bör återställas till ursprunglig fasad med markering som visar var gränsen går till nu befintlig byggnad. Alternativt kan fasaden anpassas till funkisbebyggelsen på Gärdeshöjden, men även då med markering i fasaden mot nu befintlig byggnad.

Christina Ekberg

De planerade påbyggnaderna på tre studenthem med fem våningar förändrar och skymmer hela gärdeshöjdens med dess funkiskaraktär. Det blir fult! Antalet boende ökar betydligt och påverkar biltrafiken, parkeringsmöjligheter, sophantering negativt. Bygg de nya studenthus i Fisksjöäng eller borta vid Albano, det blir dessutom närmare till Universitetet.

Birgitta Jernström, Linnégatan 41, 114 58 Stockholm

Vill härmed protestera mot planerna för Våbeln 2 och Våbeln 3.

Eva Juhlin Sigfridsson, Blanchegatan. 6, 115 33 Stockholm

Har stadsbyggnadskontoret glömt att ta hänsyn till behovet av en ekologisk spridningsväg mellan norra och södra Djurgården? En av spridningsvägarna skulle sträcka sig utmed den en gång i tiden så vackra bergsslutningen utmed Studentbacken. Där uppfördes en mäktig transformator. Hur skadligt är det att bo så nära den? Vilka spridningsvägar kan stadsbyggnadskontoret, Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen m fl. myndigheter, intresseföreningar och enskilda definiera idag och hur utvecklar man dem? Hänvisar till en egen artikel i "Mitt i Östermalm" den 23 jan. 2007.

Renée Rosberg

Protestera mot påbyggnaden/utbyggnaden på och kring Studentbacken. Ansvarslöst att förtäta på detta redan trånga utrymme. Boendemiljö kommer att försämrast. Det är tätbebyggt där redan. Bygg på stora gårdet istället.

Joakim Sarfati och Jenny Lidman

Förslaget är i sin helhet mycket illa genomtänkt. Förslaget är ett politiskt snedsteg utan att ta hänsyn till kulturhistoriska värden eller Nationalstadsparkens framtid. Idag rör sig både räv och rådjur i området på väg genom den kungliga Nationalstadsparken. Dessa djur går genom den passage mellan norra och södra Nationalstadsparken som Våbeln 2 utgör, men djuren skulle få svårigheter att ta sig fram om det byggdes ytterligare ett hus som "täppte till" den sista gröna passagen som finns kvar.

De befintliga skivhusen på Våbeln 3 har sin nuvarande höjd just för att de inte ska inkräkta på Gärdeshöjdens speciella utseende, men om bygget genomförs kommer hela Gärdeshöjdens silhuett att förändras. Det allmänna synintrycket skulle då bestå av tre betongkolosser som tar över det visuella helt och hållet. Dessa kolosser skulle inkräkta markant på den särpräglade stads- och landskapsbilden som "Gärdeskullen" utgör, med dess tidstypiska och enhetliga funkisbebyggelse som skänker Gärdet dess unika karaktär. Påbyggnaderna på Våbeln 3 är oacceptabla ur kulturhistoriskt perspektiv. Våbeln 3 ligger intill riksintresset Gärdet. Dock vore det, med tanke på de rigorösa krav som ställs vid förändringar av bebyggelse inom riksintresset, helt orimligt om inte även de närmast anslutande byggnaderna hade motsvarande högt ställda krav på sig. Husen på Studentbacken (öster om Våbeln 3) kommer att hamna i skugga. Husen uppe på kullen, på Rindögatan och Furusundsgatan, kommer att få ett markant minskat ljusinsläpp samt totalförstörd utsikt.

Det finns inte plats för fler boende. Redan nu är det alldeles för trångt för parkerande bilar, lastbilar, brandbilar, sopbilar och människor. Hur byggentreprenörerna ska få utrymme att utföra sitt arbete är en gåta.

Mai och Per Setréus

Det går förhoppningsvis alltid att hitta alternativa lösningar. Det som gör Stockholm så unikt är att det även finns plats för träd, djur och växter och det skall vi värna.

Bostadsområde av riksintresse

Gärdet bör vara skyddat enligt 3 kap 6§ miljöbalken mot åtgärder som kan skada kulturmiljön. Förslaget bryter den nuvarande rundningen av Gärdeshöjden. Byggnader anpassade efter naturen och med ljus och lätthet borde vara ledstjärna för tillbyggnader i utkanten av detta område. Idag motiveras avslag på tillbyggnader på Gärdet med att miljön är unik. Det vore synd om staden mister trovärdigheten. Ett förslag är att öka varje fastighet i Norra Djurgårdsstaden med en våning och se till att den specialdestineras till studenter.

Nationalstadsparken

Runt Våbeln ligger ett av de smalare partierna av Nationalstadsparken. Den föreslagna byggnationen kommer att göra detta område ännu smalare, med större skaderisker för passerande djur och insekter.

Kerstin Wahlbeck-Widigs, Laxvägen 59, 18130 Lidingö

Invänder mot den föreslagna påbyggnaden på de tre studenthusen Jerum. Påbyggnad av de tre studenthusen kommer att göra dessa hus alldeles för dominerande i befintlig bebyggelse. Utsikten från de i Studentbacken 32 och 34 gemensamma takterrasserna kommer helt att gå förlorad. Parkeringsmöjligheterna för besökande i området kommer att helt omöjliggöras. Redan idag är ett besök hos boende i området näst intill omöjligt med bil. Med påbyggnader av Jerum och planerad ytterligare bebyggelse i kvarteret mellan skolan och studenthuset kommer möjligheten att vara obefintlig.

Egon Widigs, Laxvägen 59, 18130 Lidingö

Invänder mot den föreslagna påbyggnaden. Den varsamhet som präglat planerna i utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden bör vara vägledande även i den här delen av Nationalstadsparken. De två nyuppförda intilliggande bostadshusen på Studentbacken 32 och 34 har i form och höjd utformats för att passa in i den karakteristiska och enhetliga bostadsbebyggelsen på denna del av Gärdet. En påbyggnad med fem våningar gör studenthusen till ett mycket dominerande inslag i stadsbilden. En påbyggnad med två våningsplan påverkar upplevelsen klart mindre och områdets karaktär skulle kunna bevaras. Påbyggnaden av studenthusen i kombination med inrättandet av en skola för 500 elever i det gamla Tingshuset och uppförandet av ett åttavånings bostadshus mellan Tingshuset och det första studenthuset kommer påtagligt att öka trafikintensiteten och behovet av parkeringsplatser (såväl för besökande som boende) i området. Situationen är ansträngd redan idag, och de hänsyn som tas till detta i planerna är helt otillräckliga.

Elisabeth Åkerman

Läste om tillbyggnaden på Studentbacken. Att stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till ett galet förslag är upprörande. Kritiken har varit svidande. Att det bor massa människor bakom dessa hus, som inte kommer ha sol på sina balkonger, verkar inte angå någon.

Ulla och Lars Ölander, Rindögatan 22, 115 36 Stockholm

Är starkt emot det planerade huset på parkeringen mellan tingshuset och studenthusen och i något mindre grad även emot den föreslagna påbyggnaden på studenthusen och lyssna på de kunniga företrädarna för nationalstadsparken. Det planerade byggområdet ligger i nationalstadsparkens känsligaste del, den s.k. getingmidjan. Att förtäta detta område skulle vara fullständigt förödande för det djur-, insekts- och växtliv, vars bevarande var själva grunden för det

högtidliga bildandet av nationalstadsparken. Även den föreslagna lägre påbyggnaden på studenthusen, två våningar, kommer att innebära en kraftig försämring för det luftburna naturlivets viktiga rörelser mellan den norra och södra delen av nationalstadsparken.

Nina Hjerpe, Sturevägen 5, 177 56 Järfälla, 3 namn

Det är bra att det byggs utan att träd tas bort. Bra för både människor och djur.

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, DLV, c/o Per Olof Fredriksson, Sandhamnsgatan 12, 115 40 Stockholm

Föreningen avstyrker bestämt planförslaget med en påbyggnad med 5 våningar. En betydligt lägre påbyggnad – 1 eller max 2 våningar – och smalare, likt Gärdeshusen, kan eventuellt göras för att finansiera gröna tak och ett återställande av de ursprungliga fasaderna på Jerum. (Foto bifogat.) Föreningen anser att riksintresset Gärdet med de funktionalistiska bostadshusen i parklandskapet på södra sidan av Jerum skulle få sin miljö förstörd om påbyggnaderna tillåts med 5 våningar på Jerums nuvarande 9-våningarshus. Både boende i de nya husen med samma höjd som Jerum samt boende på Gärdeshöjden skulle få sin boendemiljö försämrade. De förra av skuggning och för de senare försvinner utsikt. Hela området ligger inom riksintresset Stockholms innerstad. Föreningen anser inte att planförslaget överensstämmer med översiktsplan 99. Att ett riksintresse som här gränsar till området betyder inte att det är fritt fram att bygga hur som helst intill gränsen. Dessutom ifrågasätts om husen klarar belastningen av påbyggnaderna. Området ligger i Nationalstadsparken och i dess smala getingmidja där all grönyta behöver bevaras eller utvidgas. Jerum gränsar till den smala värdekärnan mellan Lidingövägen och upp längs Toppstigen, som har utsatts för hårt slitage genom den stora befolkningen här. Att del av trafikområde föreslås bli park är bra även om kommunen skyndat sig att avverka träd och buskar där. Samtidigt avses träden inom Jerum få ett starkare skydd i planen men det behövs mer skydd av grönytan i Gärdets spridningsväg. Att återfå barrträd i området vore bra.

Föreningen Östermalm, c/o Ringborg, Valhallavägen 126, 114 41 Stockholm

Planförslaget bör omarbetas. Föreningen anser att husen blir alldeles för höga. 13 våningar höga hus utmed Lidingövägen påverkar gatubilden negativt. Stora krav bör ställas på ny bebyggelse i Stockholms innerstad, särskilt inom Nationalstadsparken. Det krävs en noggrann stadsbildsanalys om högre hus ska uppföras här.

När detaljplanen för intilliggande fastigheten Badmintonhallen 1 upprättades togs stor hänsyn till att byggnadens höjd skulle anpassas till Gärdesbebyggelsens nio våningshus. Motsvarande hänsyn bör tas även i detta fall. Möjligtvis kan en påbyggnad med högst två våningar prövas. Konsekvenserna för den intilliggande fastigheten Badmintonhallen 1 berörs inte tillräckligt i planhandlingarna. Den arkitektoniska utformningen av påbyggnaderna är inte anpassad till Gärdesbebyggelsens funktionalistiska stil. Husen ligger väl synliga mot Lidingövägen och gestaltningen av påbyggnaderna är inte estetiskt tilltalande.

Nina Åman
planchef

Inge Almqvist
planhandläggare